

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ РУБРИКИ
WAR IN UKRAINE (НА МАТЕРІАЛІ BBC NEWS)»**

Студентки групи ПА 58-22
факультету германської філології
і перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно–
орієнтований переклад (англійська
мова і друга іноземна мова) за
спеціальністю 035 Філологія
Гімбер Вікторії Олександрівни

Допущена до захисту

«_____» _____ року

Завідувач кафедри

(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,
доцент Алексієвець О.М.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of
Translation from the English Language

Master's Thesis

**THE LEXICAL AND SEMANTIC ASPECTS OF TRANSLATING
THE WAR IN UKRAINE SECTION (A CASE STUDY OF BBC NEWS)**

Group PA 58-22
Department of German Philology
and Translation
Educational Programme Translation
and Intercultural Communication
(English and Second Foreign
Language)
Majoring 035 Philology
Viktoriiia O. Himber

Research supervisor:
O.M. Aleksiiievets
PhD (Linguistics),
Associate Professor

Kyiv – 2023

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) II курсу ПА 58-22 групи факультету перекладознавства КНЛУ
Гімбер Вікторія Олександрівна

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми** Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи Лексико-семантичні аспекти перекладу рубрики War in Ukraine (на матеріалі BBC News)

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Алексієвець О.М

Дата видачі завдання “10 жовтня 2022 року

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедрі	07 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023р.	

Науковий керівник _____(підпис)

Студент _____(підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу групи ПА 58-22 факультету перекладознавства спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (перекладвключно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Гімбер Вікторія Олександрівна

(ПІБ студента)

за темою Лексико-семантичні аспекти перекладу рубрики War in Ukraine (на матеріалі BBC News)

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити ✓ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні , ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути) рекомендована до захисту

(ПІБ студента)

(_____)

(підпис керівника)

(ПІБ керівника)

” ____ ” _____ 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ АСПЕКТІВ ПЕРЕКЛАДУ НОВИНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ	
ТЕКСТІВ.....	9
1.1 Новинний дискурс як різновид медіадискурсу.....	9
1.2 Загальна характеристика інформаційно-аналітичних текстів.....	15
1.3 Структурно-функціональні особливості новинних воєнно-політичних текстів.....	19
Висновки до Розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ НОВИНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ	
РЕСУРСІВ.....	23
2.1 Лексичні особливості англомовних текстів новини.....	23
2.2 Лексико-семантичний потенціал інформаційно-аналітичних текстів на воєнну тематику.....	32
Висновки до Розділу 2.....	39
РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РУБРИКИ «WAR IN UKRAINE».....	41
3.1 Структура новинного ресурсу «BBC News».....	41
3.2 Специфіка та стратегії перекладу новинних ресурсів.....	43
3.3 Перекладацькі трансформації у рубриці «War in Ukraine».....	48
Висновки до Розділу 3.....	61
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	73
SUMMARY.....	76
ДОДАТОК А.....	79

ВСТУП

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активним використанням інформаційних технологій, оскільки вони дозволяють якнайшвидше передати новини і повідомлення. Засоби масової інформації не лише увійшли у щоденне життя суспільства, а є, водночас, потужним засобом впливу.

На сьогодні особливої **актуальності** набувають питання формування високої інформаційно-мовної культури в суспільстві, де значущу роль відіграє адекватність перекладу. Загалом, студіювання мови масової комунікації через переклад як сферу міжкультурної комунікації дозволяє розглядати вплив соціально-політичних і культурних чинників на функціонування мови засобів масової інформації. Також, теперішній розвиток комунікаційних технологій забезпечує світову спільноту інформаційно-новинними текстами різними мовами. Тому цілком природно, що лексико-семантичні особливості англійськомовних новинних суспільно-політичних ресурсів та їх переклад привертають останнім часом увагу дослідників – мовознавців і перекладачів.

Проблеми лінгвістичного оформлення медіа текстів та їх перекладу розглядаються у численних працях вітчизняних і зарубіжних лінгвістів (О. Білецька, В. Карабан, І. Корунець, С. Максимов, О. Нікіфорова, Н. Панасенко та ін.). Однак, ще остаточно не сформовано уявлення про лексико-стилістичні особливості англійськомовних новин для кращого розуміння структури тексту й використаних в ньому мовних засобів та уніфікованої класифікації перекладацьких трансформацій перекладу медіадискурсу. Цим і зумовлена **актуальність** започаткованого дослідження.

Метою дослідження є встановлення основних лексико-семантичних аспектів перекладу рубрики «War in Ukraine» шляхом обґрунтування комплексу та специфіки лексичних особливостей інформаційно-аналітичних текстів та їх перекладу.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- визначити сутність поняття «новинний дискурс» та розглянути його особливості;
- встановити структурно-функціональні характеристики новинних воєнно-політичних текстів;
- проаналізувати лексичні особливості воєнно-політичних текстів;
- розглянути стратегії перекладу новинних ресурсів;
- встановити типи перекладацьких трансформацій у рубриці «War in Ukraine».

Об'єктом дослідження є суспільно-політична лексика англomовного інформаційно-аналітичного тексту.

Предметом наукової праці є специфіка перекладу суспільно-політичної лексики у текстах інформаційно-аналітичної рубрики «War in Ukraine».

Матеріалом дослідження є рубрика «War in Ukraine» на матеріалі 30 статей новинного ресурсу BBC (www.bbc.com/news).

Для досягнення поставленої мети і розв'язання конкретних завдань праці застосовано **методи**: теоретичні загальнонаукові та емпірико-теоретичні (узагальнення, аналіз, синтез тощо) для визначення теоретичних засад дослідження новинного дискурсу, метод перекладацького аналізу текстів та аналіз перекладацьких трансформацій.

Теоретичне значення роботи полягає у поглибленні засад вивчення новинного дискурсу, лексико-семантичних особливостей англomовних новинних суспільно-політичних ресурсів та узагальненні закономірностей їх перекладу.

Практичне значення дослідження полягає у можливості застосування отриманих результатів у теорії й практиці перекладу (розділи «Лексикологія», «Стилістика»). Матеріали, які містяться у праці, можуть бути використані при науковому описі лексико-семантичної будови англійської

мови, при укладанні підручників та навчально-методичних посібників, спрямованих на вдосконалення перекладацьких навичок.

Апробацію результатів здійснено на Міжнародній науково-практичній відеоконференції «Ad orbem per linguas. До світу через мови» (18-19 травня 2023 р., КНЛУ). Матеріал доповіді висвітлено у тезах: Специфіка перекладу англомовних текстів новин. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023 (с. 62-63).

Структура наукової роботи співвідноситься з метою і завданнями та складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел.

У **ВСТУПІ** визначається актуальність запропонованого дослідження та формулюються мета і завдання, визначаються об'єкт та предмет, теоретичне й практичне значення, методи й матеріали кваліфікаційної роботи.

У **РОЗДІЛІ 1** висвітлюється теоретична основа новинного дискурсу, особливості та характеристика воєнно-політичних текстів.

РОЗДІЛ 2 відображає лексичні особливості англомовних текстів новин та лексико-семантичний потенціал інформаційно-аналітичних текстів на воєнну тематику.

РОЗДІЛ 3 містить результати дослідження стратегій і специфіки перекладу медіа ресурсів, структуру новинного ресурсу «BBC News» та визначення перекладацьких трансформацій у рубриці «War in Ukraine».

У **ВИСНОВКАХ** наведено загальні підсумки дослідження, подано основні висновки, визначено перспективу подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ складається з 91 позицій вітчизняних та іноземних праць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ АСПЕКТІВ ПЕРЕКЛАДУ НОВИНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ

1.1 Новинний дискурс як різновид медіадискурсу

Життя у XXI столітті є найбільш прогресуючим у різноманітних сферах діяльності. Зі стрімким розвитком ЗМІ та розповсюдженням інформації все частіше почали розглядати медіадискурс як різнопланове явище. Питанню вивчення медійного дискурсу присвячено наукові праці низки відомих лінгвістів, які узгоджуються з такими напрямками: підходи до типології медіадискурсу (Серебрянська, 2018), медіатекст як основна одиниця медіадискурсу (Panasenko & Gregus, 2022), медіадискурс як різнопланове явище сучасних медіадосліджень (Коритнік, Баранова, 2020), медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі (Сизонов, 2013), поняття медійного дискурсу (Харріс, 1952 та О'Кіффі, 2011) та інші.

Загалом нинішній розвиток лінгвістики характеризується тим, що увага вчених перенеслась з менших на більші одиниці дослідження. Якщо раніше об'єктами дослідження були фонологічні, морфологічні й синтаксичні одиниці, то зараз увагу привертають цілі дискурси. Мовлення породжується дискурсом, а не реченнями, фонемами чи морфемами. Тому мовознавчі студії слід починати з аналізу дискурсу, а вже на основі цього аналізу проводити дослідження на менших одиницях.

Таким чином, поняття дискурсу та його аналіз пов'язує всі лінгвістичні дослідження, а сучасні уявлення про дискурс відображають всю науку про мову. Тому, спершу доцільним буде з'ясувати, що ж слід розуміти під поняттям «дискурс».

Термін «дискурс» на сьогоднішній день активно функціонує у понятійному апараті цілого ряду наук, зокрема таких, як мовознавство,

соціологія, культурологія, психологія, політологія. Це поняття неоднозначно трактується у різних галузях застосування, оскільки є предметом міждисциплінарних досліджень. Існує велика кількість визначень, що інтерпретують цей феномен з різноманітних теоретичних позицій.

У сучасному лінгвістичному словнику А. Загнітка (2020) подано такі визначення: «Дискурс – це зв'язний текст у поєднанні з екстралінгвістичними, прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими елементами»; «Дискурс – це текст, взятий у його кінцевому аспекті»; «Дискурс як соціальний акт, що має певну мету, мислиться як конститутивний елемент взаємодії людей та їхніх механізмів свідомості (когнітивних процесів)» (Загнітко, 2020: 14).

Мовознавиця К. Серажим (2003) трактує поняття «дискурс» як складне соціолінгвістичне явище в сучасних умовах комунікації, яке визначається, по-перше, соціокультурними, політичними, прагматичними, ситуативними та психологічними чинниками, по-друге, «видимими» – лінгвістичними (зв'язний текст або його семантично значущі та синтаксично завершені фрагменти) та «невидимими» – екстралінгвістичними (необхідні для розуміння цього тексту, наприклад, знання про світ, ідеї, настанови та цілі іншої людини, необхідні для розуміння цього тексту), структуру і, по-третє, характеризується спільністю світу, «сконструйованого» його відтворювачем (автором) та інтерпретованого його реципієнтом (слухачем, читачем) під час розгортання дискурсу (Серажим, 2003: 31).

Водночас Ф. Бацевич (2004) розуміє під «дискурсом» складний синтез лінгвістичних практик та екстралінгвістичних чинників (наприклад, комунікативних ситуацій і завдань, поведінки учасників, їхніх установок, цілей, що визначають особливості сприйняття) (Бацевич, 2004: 2).

Розглядаючи цей феномен далі, відзначимо, що у сучасній лінгвістиці існує кілька підходів до визначення дискурсу:

- 1) комунікативний (функціональний) підхід, який розглядає дискурс як вербальну комунікацію (мову, вживання мови, функцію мови) або як діалог,

як бесіду, тобто як тип діалогічного мовлення, або як мовлення з позиції мовця на противагу розповіді, яка не враховує такої позиції. У межах комунікативного підходу термін «дискурс» трактується як «певна символічна структура, яка стає дискурсом відповідно до свого суб'єкта, об'єкта, місця, часу та обставин продукування (виробництва)»;

2) структурно-синтаксичний підхід: дискурс як текстовий фрагмент, тобто утворення вище рівня речення (надфразова єдність, складне синтаксичне ціле, абзац). Під дискурсом розуміють два або більше речень, які семантично пов'язані між собою, а зв'язність вважається однією з основних ознак дискурсу;

3) структурно-стилістичний підхід: дискурс – це нетекстова організація усного мовлення, що характеризується неоднозначним членуванням, домінуванням асоціативних зв'язків, спонтанністю, ситуативністю, високою контекстуальністю та стилістичною специфікою;

4) соціолінгвістичний підхід: дискурс як комунікативна ситуація, життєвий або соціально чи ідеологічно обмежений тип висловлювання, або як текст, занурений як «мова в мові», але представлений як особлива соціальна даність зі своїм текстом.

Така класифікація дозволяє зрозуміти, що є три властивості дискурсу: перша – прагматика, типова комунікативна ситуація; друга – процеси, що відбуваються у свідомості учасників комунікації та особливості їхньої свідомості; третя – власне текст (Ковчак, 2015: 18).

Загалом сучасне мовознавство як напрям науки під поняттям «дискурс» розуміє зв'язний текст у сукупності з його екстралінгвістичними (прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими) чинниками; текст в подієвому аспекті (Волощук, Жмаєва, 2020: 10).

Поняття «медійний дискурс» уперше використав З. Харріс у теорії лінгвістики тексту (1952 р.). Відображаючи поточні настрої суспільства у різних сферах діяльності – політичній, економічній, культурній – і слугує постійним тлом. Це ж стосується і динамічних інноваційних процесів, таких

як лексичні новотвори, семантичні неологізми, «відроджені» архаїчні слова, словосполучення, крилаті фрази та запозичення з інших мов» (Hartiz, 1952: 54).

Основною властивістю медіадискурсу є відкриття нового в об'єктивній реальності (нових знань, нових уявлень про світ і людей, нових цінностей та їх значення для інших) у процесі обговорення цінності існування та відтворення, нові речі стають соціальною інформацією.

На думку лінгвіста А. О'Кіффі (2011), медіадискурс – це усна та письмова взаємодія через медіа платформи, у якій дискурс адресовано віддаленому читачеві, слухачеві чи глядачеві. Він зазначає, що медіадискурс не є спонтанним чи ситуативним, і зазвичай реципієнт не може одразу відреагувати на повідомлення медіадискурсу. Отже, дослідник визначає медіадискурс як публічну взаємодію, зафіксовану в письмовій або усній формі, що «конструюється» в ході мовлення (O'Keffe, 2011: 59).

Досліджуючи проблеми медіадискурсу, науковиця С. Баранова (2020) зазначає, що медіадискурс покликаний виконувати такі завдання:

- 1) пояснювати ситуацію та описувати отриману інформацію;
- 2) регулювати реальність суб'єкта;
- 3) мотивувати сучасну людину до аналізу та формування громадської думки та власних мотивів, що, в свою чергу, спонукає адресата до відповідних дій;
- 4) впливати на свідомість адресата через потік інформації, який, у свою чергу, впливає на людей через простір і час, викликаючи відповідний зворотний зв'язок;
- 5) прогнозувати стан справ щодо можливої поведінки того чи іншого чинника з метою стимулювання пропозиції наслідків і висновків (Коритнік, Баранова, 2020: 20).

Медіадискурс відображає останні концептуалізації у формі специфічних медіадосліджень, які стають джерелом прикладів, що ілюструють особливості та явища, наприклад, політичний чи організаційний

дискурс, де наводяться процеси категоризації, концептуалізації інформації та її сприйняття. Отже, розглянуті підходи дозволяють трактувати медіадискурс у започаткованому дослідженні як усну та письмову взаємодію через медіа платформи з метою відкриття нового у різних сферах діяльності.

Логічно далі розглянути поняття «новинний дискурс», який розуміється як різновид медіадискурсу, що являє собою сукупність процесів мовленнєвої діяльності людини (а саме – журналістів) у сфері засобів масової інформації.

Т.ван Дейк (1988) під поняттям «новини» розуміє «нову інформацію», виокремлюючи:

- 1) нову інформацію про події, речі або осіб;
- 2) тип програми (на телебаченні чи радіо), у якій подаються новини;
- 3) новину або повідомлення, тобто текст або дискурс на радіо, телебаченні чи в газеті, у якому відображається нова інформація про нещодавні події (Dijk, 1988: 50).

Вивчаючи новинний дискурс, дослідник виокремив кілька особливостей його структури та композиційних характеристик (Рис. 1.1). Інакше кажучи, зміст новини передається в стислій формі перед тим, як перейти до суті новини. Це виражається в заголовку та вступі. Завдання подачі новини (вступу) – надати коротку інформацію про зміст основного тексту і привернути до нього увагу читача. У друкованих ЗМІ вступу використовуються рідко, оскільки вони не дають читачеві достатньо інформації, щоб зрозуміти сюжет без прочитання самого тексту. Заголовок повинен водночас вказувати на зв'язок між заголовком і основним текстом або викликати інтерес до прочитання статті в цілому.

Далі в заголовку вказується «головна подія», тобто категорія, в якій подається новина, а також «фон», тобто певний контекст, який надає додаткову інформацію про описувану подію, і «вербальна реакція або коментар», тобто висновки, прогнози та інша інформація від самого автора (Dijk, 1988: 50).

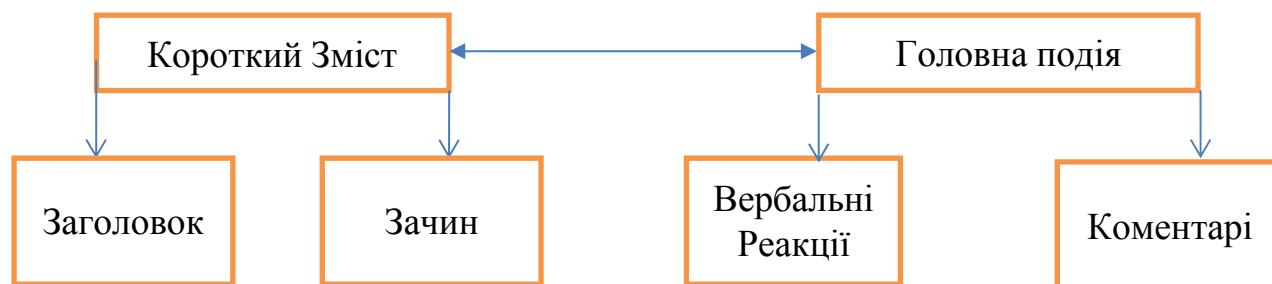

Рис. 1.1. Структурні особливості новинного тексту (за Т.А. ван Дейком).

Американський дослідник Роберт Парк (1940) свого часу порівнював новини з історією, адже саме ця наука є переліком попередніх подій, що побудовані та представлені у певній послідовності. Вчений наголошував, що новини мають ряд особливостей, серед яких:

- 1) новини відображають останні події, відтворюють картину світу, що склалася на цей момент;
- 2) події, що стають новинами повинні бути неочікуваними, незвичними, несподіваними та значимим;
- 3) новини мають бути оперативними;
- 4) новини є несистематичними та не вічними, адже одні події швидко замінюють інші, й швидко втрачають актуальність;
- 5) завданням новин не є інтерпретація і упорядкування повідомлень;
- 6) новини будуються на передбаченні можливого інтересу аудиторії;
- 7) новини служать орієнтирами і вказівниками знань, але не заміниками знань (Park, 1940: 62).

Новинний дискурс можна описати як процес перетворення інформації на новину. Залежно від способу передачі інформації аудиторії, запропоновані типи дискурсу можна розділити на друковані (газети, тексти) та електронні (телебачення, радіо). Завдяки інтернету, соціальним мережам та іншим ресурсам можна виокремити підкатегорію, яку називають онлайн мультимедійними новинами. Це гібридна форма новинного дискурсу та ще

одна категорія, яка поєднує в собі текст, фотографії, відео, подкасти та інфографіку різними способами. (Бурячок, 1983: 8).

Новинний онлайн дискурс відображає соціальну багатогранність сучасної мови за допомогою різноманітної лексики та фразеології. Оцінка новин є більш соціальною, ніж особистою. У ньому широко використовуються образні засоби, вживаються фразеологізми, прислів'я, часто вони трансформуються, переосмислюються.

Новинний дискурс поділяється за змістовими характеристиками і фактором часу, у якому темою виступу є важлива соціальна подія, невідома адресату. Зростаючий попит на отримання актуальних новин зі своєчасною достовірною інформацією і вільним доступом ще більше підтверджує однозначне домінування новинного дискурсу і пояснює постійне зростання онлайн-видань упродовж останніх років.

Отже, у започаткованій праці *новинний дискурс* трактується як різновид медіадискурсу й існує як процес перетворення інформації в новини за допомогою тексту, фотографій і відео.

1.2. Загальна характеристика інформаційно-аналітичних текстів

Як відомо, центральною одиницею медійного дискурсу є медіатекст. Дослідники Н. Панасенко і І. Грегуш (2022) стверджують, що медіатекст створюється за допомогою будь-якої символічної знакової системи, зберігаючи чітку структуру, взаємозв'язок окремих знаків, з яких можна на основі чинних правил зрозуміти зміст повідомлення. Найхарактернішою ознакою медіатексту є його «публічний контекст, що зумовлено характером спілкування різних соціальних груп в об'єктивних і суб'єктивних умовах їх взаємодії» (Panassenko, Gregus, 2022: 61).

Термін «медіатекст» на сьогоднішній день має й інші синонімічні назви, як-от: текст новин, газетний текст, радіо, телетекст, веб-текст, гіпертекст, рекламний текст тощо. У перекладі з латинської «*media*» «*medium*» – це засіб, спосіб, який дозволяє називати медіатекстом будь-який

носії інформації, поряд з традиційною книгою та феноменом сучасного технічного прогресу.

На думку С. Чемеркіна (2017), медіатекст (інформаційно-аналітичний текст) є вербальним мовленнєвим твором, створеним з метою здійснення опосередкованої комунікації у сфері засобів масової інформації та характеризується широкою прагматичною спрямованістю і основним призначенням яких є соціальне регулювання (Чемеркін, 2009: 41).

Медіатекст, на відміну від тексту, – це твір масово інформаційної діяльності та масової комунікації. Суть медіатексту полягає у конкретній інформації, що виражена в промові з метою впливу на громадську думку та переконання (Шестакова, 2010: 43).

Науковець МакКвайл (2010) виокремлює шість основних підходів до медіатекстів, які належать до сфери культурології:

- 1) медіатексти є співтворчістю читачів – реципієнти вже не діють пасивно, а беруть активну участь у створенні індивідуальних значень;
- 2) медіатексти гендерно стилізовані;
- 3) медіатексти вміщують різні форми наративу;
- 4) медіатексти можуть бути диференційовано закодовані – кожен медіаконтент ґрунтується на теорії кодування і декодування: вони мають певну структуру і код, характерні для транслятора певного контенту – комунікатора. Це породжує індивідуальні значення (McQuail, 2010: 56).

На думку К. Баркера (2008), окремі знаки здатні трансформуватись в індивідуальні репрезентації, для кодування яких використовуються не лише літери, але й зображення, звуки, об'єкти та дії. Такого роду система кодування відображає той самий базовий механізм, що й мова, яка тісно пов'язана із культурою. Через це різноманітні речі, на кшталт одягу, телевізійних програм, зображень, і т.д. можуть бути прочитані як тексти.

- 5) медіатексти є полісемантичними – полісемантичність медіатекстів ґрунтується на знакових системах, за допомогою яких вони створюються;

б) медіатексти пов'язані з іншими текстами, тобто мають інтертекстуальні зв'язки (Barker, 2008: 46).

Подальший розгляд проблеми показує, що сучасний медіатекст дедалі більше орієнтований на роботу з живим словом. У зв'язку з цим, у теорії журналістики, медіакомунікацій вже виникла концептуально-термінологічна складність, яку потрібно долати: у медіатексті з'явилося відносно нове явище – посилення позицій аудіальності та живого слова, а теоретико-методологічна база для їх опису майже відсутня (Нікіфорова, 2017: 26).

Важливою особливістю медіатексту є його мовне оформлення, адже мова ЗМІ мінлива, вона віддає перевагу часу та потребам сьогодення. Тому в медійній комунікації (особливо в медіатекстах) фіксується багато лексичних новотворів, авторських неологізмів та іменників, мовних кліше: *кучмізм, прем'єриада, мобіла, смс-ка, комп'ютерне піратство, бізнесовець, VIP-жінка, мажор, депутат-«тушка», глобальне павутиння, «гуртожиття», українська залізна леді тощо* (Серебрянська, 2018: 32).

Взаємодія між текстом і реципієнтом формує інформаційну картину світу як результат системної взаємодії одного типу реальності (концептуальної картини світу індивіда) з іншим типом гетерогенної реальності (медіареальності)» в їхній мовній свідомості. Медіатексти в певному сенсі структурують реальність для сприйняття індивідами і відіграють важливу роль у формуванні кардинально відмінних психофізичних реальностей (Серебрянська, 2018: 32).

Крім того, слід зазначити, що медіатексти виконують такі основні функції: мотиваційну, інформаційну, комунікаційну, евристичну, аксіологічну, онтологічну (Бондаренко, 2021: 7).

Узагальнення уявлень про медіатекст дозволяють нам сформулювати його визначення як тексту, який вміщує конкретну ситуацію та належить до засобів масової інформації, характеризується інтертекстуальністю та полісемантичністю. Інформаційно-аналітичним текстам, при цьому, притаманний публічний контекст та логічна завершеність думки. Такий

різновид тексту відображає громадсько-політичне життя суспільства на певному етапі його розвитку.

Непростим є питання про зв'язок і співвідношення понять медіатексту та інформаційно-аналітичного тексту. Виходячи з проведеного аналізу спеціальних досліджень, можна сказати, що медіатексти, чи новини у дослідженні, певною мірою відрізняються від інформаційно-аналітичних текстів. Завдяки новинам реципієнти отримують лише знання про ту чи іншу подію, що повідомляється, натомість інформаційно-аналітичні тексти надають реципієнту і знання, і розуміння причин, наслідків, передумов цієї події. До того ж, інформаційно-аналітичні тексти часто можуть містити й прогнози на майбутнє, думки й оцінки експертів тощо. Тобто, інформаційно-аналітичний текст містить певну доказовість.

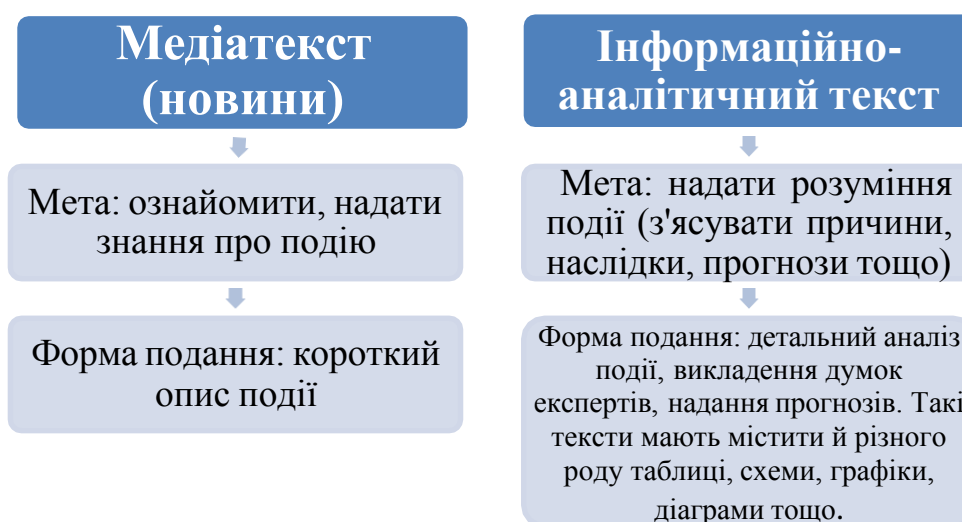

Рис. 1.2. Порівняльна характеристика медіатексту та інформаційно-аналітичного

Розглянуті та проаналізовані вище основні теоретичні положення і результати праць з проблеми показують, що інформаційно-аналітичні тексти є особливим типом текстів, які комбінують в собі інформаційну складову і аналітичний підхід до обробки цієї інформації. Вони зазвичай мають на меті надати читачам аналіз та оцінку певних подій, явищ, проблем, трендів на основі наявних даних або фактів.

1.3. Структурно-функціональні особливості новинних воєнно-політичних текстів

Обов'язковим компонентом аналізу новинних текстів, у тому числі на воєнну-політичну тематику, є розгляд їх структурно-функціональних особливостей.

Так, О. Нікіфорова (2017) стверджує, що воєнно-політичні тексти є функціонально-прагматичним різновидом військових текстів, функції, структура й тематика яких формуються в межах офіційно-ділового стилю, та навколо домінантних понять політик/політика, війна, і другорядних – безпека та оборона (Нікіфорова, 2017: 26).

Досліджуючи теоретичні аспекти військово-політичного перекладу, лінгвістка (Нікіфорова, 2020) зазначає, що воєнно-політичні тексти, на відміну від суспільно-політичних, як правило, орієнтовані на вузьку професійну аудиторію і характеризуються функціональними параметрами, які зазвичай не передбачають емоційно-експресивного впливу на адресата.

Об'єктом воєнно-політичних текстів є формування лексики. Лексичний склад безпосередньо пов'язаний з технологічною та соціальною діяльністю людей. Мова є важливим засобом спілкування людей в усьому світі а отже, її лексичний склад повинен відображати й фіксувати будь-які зміни в усіх сферах життя й діяльності людини: науці, техніці, політиці, культурі тощо.

Подальший розгляд проблеми показує, що воєнно-політичні тексти класифікуються за такими жанровими групами:

- 1) директивні;
- 2) доктринально-регламентуючі;
- 3) регулятивно-нормативні;
- 4) воєнно-дипломатичні;
- 5) інформаційно-аналітичні («Біла книга») (Нікіфорова, 2020: 25).

Новинному тексту властива базова структура, котра допоможе читачу отримати достатньо інформації. В загальному вигляді її можна подати у такому вигляді:

Рис. 1.3. Базова структура новинного тексту.

Детальний аналіз новинного тексту дозволяє виокремити такі структурні частини:

- заголовок;
- підзаголовок (доповнення попереднього підпункту);
- фото;
- дата опублікування;
- категорія (економіка, політика, спорт, подорожі);
- автор запропонованої новини;
- основна частина (текст);
- подібні новини;
- коментарі.

Розглянемо детальніше виокремлені компоненти. Заголовок характеризується стислістю, у ньому коротко викладена інформація

допомагає читачу зрозуміти тему запропонованої новини. Підзаголовок використовується для доповнення заголовку. Фотографії (або ж картинки) є візуальним супроводом новини, що повідомляється. Дата публікації є невід'ємною частиною кожної новини та її актуальності. Виділення категорії, до якої належить та чи інша новина більшою мірою слугує задля визначення новини за певними інтересами, наприклад: економіка, спорт, війна, подорожі, культура тощо.

Кожен новинний текст належить певному автору. Для отримання повної інформації читач звертається до основної частини, тобто тексту. Основна частина розгортається в подробицях, за допомогою фактів, цитат, аудіозаписів. Категорія «подібні новини» слугує для подальшого читання в тій чи іншій сфері. Кінцевим складником виступають коментарі, де читач може ознайомитися з думками інших людей.

Варто зазначити, що основною функцією новинних повідомлень на воєнно-політичну тематику є інформування аудиторії про події та явища, їх причини та особливості подальшого розвитку. Саме через новини люди отримують найбільш своєчасну та точну інформацію. Тому новинні тексти воєнної тематики повинні бути перевіреними, правдивими та лаконічними (Волощук, Жмаєва, 2020: 10).

Отже, тексти на воєнно-політичну тематику мають визначену структуру та повідомляють про національну політику, національну безпеку, діяльність збройних сил, політику національної оборони, переглядають та аналізують національний оборонний потенціал, висвітлюють різні аспекти національної оборони для регулювання спілкування між офіційні відносини представників різних національних міністерств оборони. Вони відіграють важливу роль у сфері офіційно-ділових стосунків, мають такі стилістичні ознаки, як офіційність, об'єктивність, беземоційність, відзначаються послідовністю та точністю подання фактів.

Висновки до Розділу 1

Виконаний відповідно до мети цієї праці огляд лінгвістичних проблем та аналіз результатів теоретичних досліджень новинних суспільно-політичних текстів дозволяє стверджувати, що дискурс як комунікативний феномен є проміжною ланкою між мовленням як діяльністю мовної комунікації та конкретними текстами, зафіксованими у процесі комунікації. Дискурс розуміється як когнітивний процес, пов'язаний зі знанням мови, тоді як текст – кінцевий результат процесу мовної діяльності, що має певну завершену форму.

У сьогоденні питання вивчення та дослідження новинного дискурсу є актуальним і затребуваним. Під поняттям «новинний дискурс» варто розуміти різновид медіадискурсу, який відзначається як багатосарове явище й характеризується висвітленням важливих соціальних подій.

Новинні воєнно-політичні тексти покликані інформувати суспільство про події й явища війни, їх причини та аналізувати й прогнозувати особливості подальшого розвитку подій на основі поглядів, думок та висновків спеціалістів та експертів у воєнних питаннях. Тому новинні тексти воєнної тематики повинні бути перевіреними, правдивими та лаконічними.

Будь-який новинний текст, в тому числі й воєнно-політичної тематики, має базову структуру, дотримання якої сприяє отримання читачем достатньої інформації. В загальному вигляді така структура новинного тексту передбачає наявність повідомлення про головну подію або явище.

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ НОВИНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ РЕСУРСІВ

2.1 Лексичні особливості англомовних текстів новин

Одним із складників культури кожного народу була, є і завжди буде мова як найвища духовна цінність, як сила нації, адже саме мова відрізняє один народ від іншого.

Загальновідомо, що лексика є основа, без якої мова не може існувати. Словник – це сукупність слів, або лексика, в мові. Усі мови складаються зі слів, які є основними одиницями мови. Слова виконують номінативну функцію, вони дають назви всім предметам і явищам, а також служать для вираження почуттів, емоцій тощо.

На сьогоднішній день лексичний склад досить неоднорідний за походженням (Рис.2.1), адже до нього входять слова, що відрізняються так би мовити за «місцем свого народження» (успадковані й власне українські слова). Перша група – успадковані й власне українські слова. Інша група – це запозичені слова, що прийшли в українську мову з інших мов.

Також до лексичного складу української мови відносять й лексику, яку відрізняють за сферою вживання, тобто це різноманітна термінологія, професіоналізми, діалектизми.

Мова ЗМІ – одна з найдинамічніших систем, яка активно реагує на всі зміни в економічному, політичному, культурному, науковому житті суспільства. Найбільш чутлива до таких змін лексична система мови, склад якої постійно змінюється, оновлюється і, відповідно, потребує дослідження (Тиха, 2021: 38).

Рис. 2.1. Лексичний склад української мови (Кононенко, Кадомцева, Мацько, 1992).

Доречним буде відмітити, що у сучасному мовознавстві мову засобів масової інформації (ЗМІ) традиційно розглядають як:

- окремий підстиль публіцистичного стилю, що обслуговує періодичні видання, радіо, телебачення, рекламу;

- як будь-яку усну чи писемну публіцистику, в межах якої можна виділити кіно-, відео-, теле-, радіопубліцистика, газетна й журнальна публіцистика);

- як окремий функціональний стиль української мови.

Важливо підкреслити, що в сучасному інформаційному суспільстві мова медіа функціонує як своєрідна національна мовна модель, значною мірою формуючи літературні норми, мовні смаки та уподобання, впливаючи на сприйняття політики, мистецтва та літератури, тобто є засобом формування світогляду та світосприйняття аудиторії. Формуючи світогляд та

світосприйняття мільйонів людей, можна впевнено стверджувати, що мова ЗМІ в певній мірі є засобом здійснення соціальної влади.

Це пов'язано з тим, що вплив інформаційної сфери ЗМІ на свідомість людини є незаперечним і підтверджується численними дослідженнями, в яких підкреслюється, що «стиль ЗМІ посідає перше місце в ієрархії впливових функціональних сфер літературної та мовної практики». Такі екстралінгвістичні чинники, як мова засобів масової інформації, політика, розвиток мовознавства на основі літературно-мовних засад держави та централізація економічного і культурного життя народу сприяють уніфікації літературних мовних норм, їхньому поширенню та визнанню суспільством (Білик, 2023: 4).

В основі будь-якого новинного тексту, в тому числі й англomовного, лежить надзвичайно різноманітна сукупність лексичних одиниць. Це спричиняє доволі широкий перелік тем, що висвітлюються у сучасних засобах масової інформації: політика, економіка, військові події, спорт, культура та мистецтво, медицина, подорожі тощо.

Сьогодні новинні тексти провідних газет та інших джерел інформатизації є показником змін, які відбуваються в суспільстві, що проявляється через основні особливості розвитку та змін у мові як на лексичному, так і на лексико-семантичному рівнях (Білик, 2023: 4).

Лексичний склад воєнно-політичних текстів переважно відображає тематику військової політики, безпеки та оборони країни, і представлений більшою мірою соціально-політичною та військовою лексикою, основна частина якої припадає саме на термінологію.

Оксфордський словник англійської мови (2010) подає таку дефініцію: «Термін – це мовний знак, що позначає спеціальне поняття у відповідній системі понять».

За визначенням професора О. Селіванової (2008), «термін» – це слово або словосполучення, що позначає поняття спеціальної сфери спілкування в певній галузі знань (Селіванова, 2008: 30).

О.Д. Пономарів (2000) розуміє термін як одиницю «історично сформованої термінологічної системи, що визначає поняття і його місце в системі інших понять, виражається словом або словосполученням, служить для спілкування людей, пов'язаних єдністю спеціалізації, належить до лексики мови і підпорядковується нормам права» (Пономарів, 2000: 28).

Узагальнюючи наведені вище тлумачення, під «терміном» слід розуміти слово або словосполучення, яке представляє чітко визначене поняття в певній галузі науки, техніки, мистецтва або суспільно-політичного життя.

Далі, аналізуючи англійськомовні новинні воєнно-політичні тексти, можна виділити терміни різних галузей, як-от:

- політична термінологія (*government, president, parliament, election, coalition* тощо);
- юридична термінологія (*legislation, court, constitution, crime* тощо);
- економічна термінологія (*inflation, budget, taxation, business, firm, transaction, company, household, economic sanctions* тощо);
- військова термінологія (*military, dron, tank, radar, reparation, war, war crime, artillery fire, army, general, aerospace forces* тощо);
- суспільна термінологія (*human rights, refugees, humanity, education, charity* тощо).

Також в англійськомовних новинних текстах на воєнно-політичну тематику часто зустрічаються й власні назви, серед яких можна виокремити імена та прізвища політичних та військових діячів (*Volodymyr Zelensky, Joe Biden, Ursula von der Leyen, Emmanuel Macron* та ін.) й географічні назви (*Ukraine, Kyiv, Kherson, Bakhmut, Luhansk, Avdiivka, Poland, Crimea* та ін.).

Серед власних назв у проаналізованих новинних текстах часто зустрічаються й назви різноманітних компаній та підприємств, каналів: *McDonald's, Coca-Cola, Heineken, Danone, Telegram, BBC* тощо:

“Others, such as **McDonald's** and **Coca-Cola**, faced pressure to exit Russia” (HS:URL).

“Ukraine's *Suspilne television channel* reported that the skirmish involved aircraft and navy ships” (UK: URL).

“A Russian *Telegram channel* had also reported of fighting in that area” (UK: URL).

Ще однією специфічною рисою англомовних новинних текстів воєнно-політичної тематики є наявність таких лексичних одиниць, як різноманітні скорочення та аббревіатури. Серед найпоширеніших – назви організацій, компаній, військової техніки, географічні назви і т. д., наприклад:

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe),

UN (United Nations),

US (United States),

UK (United Kingdom),

NATO (North Atlantic Treaty Organization),

PAP (Polish Press Agency),

ISW (Institute for the Study of War).

В англійськомовних новинних воєнно-політичних текстах можна відмітити й вживання нових слів – неологізмів, наприклад: *skyscraper, dron, sea dron, Mariupol-based monitor, cyber-related terrorist, to donate, kamikadze drones* etc.):

“Wiltshire charity transports **donated** fridges to Ukraine” (WC: URL).

“Some experts have said Russia is carrying out **cyberattacks** in Ukraine in an apparent attempt to test its hacking tools” (PE: URL).

“Analysts say the Bayraktar TB2s have been extremely effective, flying at about 25,000 feet (7,600m) before descending to attack Russian targets with **laser-guided bombs**” (UW: URL).

Також серед слів-неологізмів у новинних текстах на військову тему була виділена й значна частка лексики на позначення військової техніки, наприклад: *Abrams tanks, UK Storm Shadows missiles, Challenger 2 tanks, Leopard 2 tanks, Bradley vehicles, Patriot missile system, NASAMS (National*

Advanced Surface-to-Air Missile System), the *IRIS-T* air defence systems, *HIMARS* (*High Mobility Artillery Rocket System*), *Nlaw weapons* тощо:

“Announcing the US decision to send 31 Abrams tanks to Ukraine, President Joe Biden described them as “the most capable tanks in the world”” (UW: URL).

“Ukraine will also receive missiles from France – similar to the UK Storm Shadows missiles that were recently delivered”(UW: URL).

“The Leopard 2 is used by a number of European countries, and is considered to be easier to maintain and more fuel-efficient than most other Western tanks” (UW: URL).

“Among the other vehicles donated by the US were Bradley infantry fighting vehicles” (UW: URL).

У кожній мові є слова, які позначають особливі частини мови, що відображають зв'язок між мовою і культурою, які називаються культурними елементами в семантиці мовних одиниць. До таких слів належать, насамперед, слова-реалії. Саме завдяки таким лексичним одиницям проявляються культурні особливості народу тієї чи іншої країни. Це пов'язано з тим, що мова реагує на всі зміни в суспільному житті, які знаходять своє відображення в лексиці.

Реалії – це назви, притаманні лише певній нації чи народу, предмети матеріальної культури, факти історії, національні інституції, імена національних чи народних героїв, міфологічних істот тощо. При зіставленні мов ці явища представлені словами, що належать до безеквівалентної лексики. Безеквівалентна лексика – це слова, що використовуються для позначення понять, які не існують в інших культурах і, як правило, не мають еквівалентів за межами мови, до якої вони належать.

Тобто, дослідник включає в поняття реалії найменування окремих предметів, понять, явищ побуту, культури, історії даного народу або даної країни.

Наявність культуроспецифічних лексичних одиниць (реалій), що позначають предмети і явища, характерні саме для цієї культури, також є відмінною рисою новинних текстів. Так, у англійськомовних текстах на воєнно-політичну тематику часто вживаються такі реалії, як: *Liverpool*, *Congress*, *Mr, Downing Street* тощо:

*“Ukraine, he said, still enjoyed bipartisan support in the US **Congress**”* (ZU: URL).

*“A **Downing Street** spokesman said: “The Prime Minister said he would use his meetings with world leaders over the coming days at the Council of Europe and G7 Summits to stress the importance of sustaining global support for Ukraine at this pivotal time.””* (STR: URL).

*“**Mr Zelensky** again rejected the Russian accusation that Ukraine was behind an alleged drone attack on the **Kremlin** last week, which was described by Moscow as an attempt to assassinate President Putin”* (ZU: URL).

Англомовні воєнно-політичні новинні тексти інколи можуть містити й цитати та словосполучення для введення цитат військових спеціалістів, політиків, експертів тощо.

*“Henrietta Nettlefold, from the charity, said: “**When the dam was blown up, people's houses were completely ruined and they are living hand to mouth.**””* (WC: URL).

Наявність цитувань у інформаційному тексті підтверджує достовірність наданої автором статті.

Важливо також наголосити, що новинні тексти часто характеризуються й виразністю викладу інформації задля привернення уваги читацької аудиторії. До того ж, виразність новин інколи може виражатись й тоді, коли автор прагне висловити свою точку зору, своє бачення подій. У таких випадках журналісти вдаються до використання різноманітних мовних засобів: фразеологізмів, порівнянь, метафор, гри слів, прислів'їв і приказок (часто в дещо «деформованому вигляді») тощо.

“But it is unlikely the G7 leaders will mind. Their sanctions so far have failed to stop Russia's invasion, and Friday's pledge to «starve» Russia of resources for its «war machine» remains vague” (ZDS: URL).

У прикладі уривка зі статті вжито фразеологізм «*war machine*» (військова машина), що створює експресивність мови.

“Zelensky meanwhile repeated his request for more fighter jets to “control the sky”” (STR: URL). Речення демонструє вживання метафори *to «control the sky»* (закрити небо).

Наступний приклад *“We are thankful from all our hearts’ – Zelensky”* (STR: URL). демонструє вживання гіперболи, тобто перебільшення – *“thankful from all our hearts”* (що в українському перекладі звучатиме, як «вдячні від усього серця»).

У *“The pair discussed a “peace formula” and further military support for Ukraine, as Kyiv plans a counteroffensive against Russia”* (STR: URL). відзначається випадок вживання фразеологізму *“peace formula”* («формула миру»).

З метою привертання уваги читацької аудиторії до певної ситуації або проблеми, журналісти часто у своїх новинних текстах вдаються й до використання анафори наприклад:

“We cannot thank Wiltshire and the surrounding counties enough.”

We will continue to provide aid in delivering what we can to the front line.

We will do whatever they tell us they need.” (WC: URL).

Відзначимо також й крилаті вирази, фрази, прислів'я та приказки, поява яких спричинена військовим вторгненням росії в Україну у 2022 році:

Доброго вечора, ми з України!

Слава Україні, героям слава!

Слава ЗСУ!

Все буде Україна!

Good evening, we are from Ukraine!

Glory to Ukraine! Glory to the heroes!

Glory to ZSY!

Everything will be Ukraine!(HUR:URL)

Вони інколи зустрічаються в англійськомовних новинних текстах воєнно-політичної тематики.

Отож, використання у текстах новин воєнної тематики широкого різноманіття мовних стилістичних засобів надає інформаційним повідомленням особливої експресивності, влучності та витонченості у передачі новин.

Ознаками, притаманними новинним текстам на військово-політичну тематику, є нейтральна лексика, призначена для позначення предметів, понять і явищ в експліцитний, неоцінний і нетермінологічний спосіб. У ній відсутні експресія, емоції та соціальні оцінки (Білецька, 2016: 3).

Рис. 2.2. Лексичний склад новинних текстів воєнно-політичної тематики.

Таким чином, підсумовуючи усе вище викладене, можемо говорити про те, що лексичний склад англійськомовних новинних текстів на воєнно-політичну тему є доволі різноманітним, адже поряд із нейтральною лексикою містить й

термінологію з різних галузей та сфер, власні назви, скорочення й аббревіатури, реалії, неологізми, мовні засоби виразності, цитати.

2.2. Лексико-семантичний потенціал інформаційно-аналітичних текстів на воєнну тематику

Лексичний рівень мови є дуже динамічним і тому відображає невеликі зміни у ставленні та сприйнятті людей. Той факт, що з певної лексики можуть виникати різні конотації, свідчить про те, що реакції у цій сфері в певному сенсі взаємопов'язані. Тому вивчення особливостей лексико-семантичного поля найефективніше сприяє зануренню в мовну картину світу певного суспільства.

Системна організація лексики, а також її вивчення, є пріоритетними напрямками сучасної лінгвістики. Вивчення груп слів і значень зазвичай проводиться в межах дискретних об'єднань лексем зі спільною семантикою – системи, яку сучасні лінгвісти визначають по-різному (Кульчицький, Лукач, 2014: 22).

Згідно з польовими теоріями лінгвістики, існують не лише синтаксичні, функціональні та інші поля, але дослідники виділяють також парадигматичні поля, які включають найрізноманітніші семантичні класи слів, зокрема лексико-семантичні групи. У межах цих полів формуються певні семантичні моделі інтерпретаційних формул.

У сучасній лінгвістиці лексико-семантичне поле (ЛСП) – це сукупність мовних (переважно лексичних) одиниць, об'єднаних спільністю значення (іноді навіть стилістичною спільністю), що відображає понятійну, тематичну та функціональну схожість репрезентованих явищ (Nedashkivska, Kushmar, 2017: 57).

У межах цих груп існують асоціації, що ґрунтуються на таких відношеннях, як транзитивність, гіпонімія, синонімія та антонімія. Лексико-семантичні групи об'єднують слова лише однієї частини мови на основі узагальнених та об'єднаних семантичних ознак, що містяться в значеннях

таких слів. Наявність таких узагальнених ознак виражається в семантичній близькості всіх елементів лексико-семантичної групи (Nedashkivska, Kushmar, 2017: 57).

Аспект вивчення семантики слів є одним з основних напрямків аналізу семантичного планування лексичних одиниць у сучасній лінгвістиці. Тобто підраховується частота сполучуваності самостійних і порядкових частин мови при описі предмета, явища чи події. Також поширені якісні методи, що описують семантичні відношення. Такі методи визначають, як пов'язані або поєднуються компоненти семантичного поля, і характеризують їхню взаємодію на фонологічному, словотвірному, словозмінному та синтаксичному рівнях, виражену парадигматичними та синтагматичними зв'язками. (Рогожук, 2022: 29).

Варто звернути увагу, що термін «семантичне поле» вперше було введено у обіг Г. Ібсеном ще у 1924 році. У праці «*Der Alte Orient und die Indogermanen*» науковець тлумачив його як набір слів зі спільним значенням.

Натомість інші вчені (В. Гумбольдт, Й. Тріп, Й. Вайсбергер) замість терміна «семантичне поле» свого часу використовували термін «система». Деякі мовознавці розглядають семантичне поле як екстралінгвальне явище, відображене в мові, а інші – як мовне явище, для вивчення якого необхідні суто лінгвістичні дані (Дашкова, 2020: 13).

Однією з характеристик семантичних полів є їхня функціональність. Оскільки існування семантичних категорій у мові зумовлене особливостями та потребами людського мислення, їхня кількість і структура майже однакова в різних мовах, але вони відрізняються за змістом і структуруванням мовних елементів, тобто за їхнім особливим мовним оформленням, так званим функціональним семантичним полем. У сучасній лінгвістиці їх трактують як сукупність граматичних і лексичних одиниць, заснованих на певних семантичних категоріях і різних комплексних засобах (лексичних, синтаксичних тощо) даної мови, які взаємодіють на основі спільних семантичних функцій (Смеречинська, 2019: 34).

Поняття «семантичне поле» є одним з основних у сучасній лексичній семантиці, але як лексична одиниця воно найменш вивчене. Оскільки семантичні поля часто являють собою різні словосполучення, немає однаковості у використанні цього терміна. Сучасний український дослідник К. Близнюк (2019) виокремлює такі особливості лексико-семантичних полів:

- 1) одиниці місця перебувають у парадигматичних і синтаксичних відносинах;
- 2) такі відносини мають системний характер;
- 3) лексичні одиниці поля взаємно детерміновані та взаємозалежні;
- 4) кожне ЛСП має певну самостійність, але водночас усі поля взаємопов'язані в рамках лінгвістичної лексичної системи. (Близнюк, 2019: 6).

Лексико-семантичне поле, як і будь-яка інша система, характеризується структурністю, тому його будова досить складна (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Структура лексико-семантичного поля.

Ключовими структурними компонентами системи є ядро та периферійні зони, що утворюють певні лексико-семантичні групи. Їхні кількісні та якісні характеристики залежать від сили семантичних відносин між лексемами. Ядро являє собою одиницю інваріантного значення і є домінантною лексикою в полі. Периферію утворюють слова з більшою варіативністю значення, але меншою комунікативною значущістю (значення більш конкретне).

Наукові дослідження засвідчили, що чітко визначити межі семантичних полів неможливо, тому статус ядра та периферії є відносним навіть у межах одного поля. Д. Герартс (2010) описує слова лексико-семантичного поля як такі, що мають чітко окреслені межі та єдиний випадок уживання. Він підкреслює, що помилково визнавати їх елементами певної системи з чітко визначеними межами та одиничними випадками вживання. Поля не співвідносяться одне з одним однозначно, а радше довільно перетинаються на різних ділянках периферії, тож часом неможливо провести конкретну лінію. Іншими словами, індивідуальною вважається тільки лексика ядра поля (Geeraerts, 2010: 52).

Слід також зазначити, що українські лінгвісти досі не дійшли єдиної думки щодо найменувань сутностей, об'єднаних у поле спільною семантикою.

Натомість К. Близнюк (2019) позначає їх терміном «мікрополя» і стверджує, що механізм їхнього структурування є аналогічним до системи лексико-семантичних полів: є ядро та периферія, де формуються семантичні відношення між лексичними полями й інші внутрішньо- та позапольові відношення (Близнюк, 2019: 6).

Н. Гешко (2014) зазначає, що структурне значення периферійної лексики ідентичне значенню домінантної лексики: «Периферійну лексику утворюють одиниці, значення яких максимально віддалені від ядра. Периферію утворюють одиниці, значення яких максимально віддалені від

ядра». Оскільки мова влаштована за принципом поля, у кожному полі завжди є периферія. Оскільки периферія присутня в будь-якому мовному явищі, її права як елемента значення мови дорівнюють правам ядра» (Гешко, 2014: 11).

Аналіз і вивчення ЛСП у межах інформаційних текстів передбачає структуроване об'єднання слів на основі їхнього значення. Передумовами такого структурування є вибір лексики та відповідність між значенням слова й авторським задумом. Значення ЛСП у новинному тексті може бути розглянуте з точки зору того сигніфікативного ефекту, якого воно набуває в контексті. З одного боку, особистість автора відіграє важливу роль у лексичній структурі тексту, з іншого – тематичні елементи жанру створюють певну специфіку в лексичному значенні (Holovashchenko, 2020: 55).

У ширшому масштабі лексичні одиниці відіграють роль виразників тематичного потенціалу конкретного тексту і водночас використовуються фрагментарно в мікроконтекстуальному середовищі. Таким чином, ЛСП є більшою системно-структурною одиницею лексико-семантичної системи будь-якої мови: вона об'єднує не тільки окремі мовні елементи (окремі лексичні, лексико-семантичні варіанти) на основі спільних інтегративних ознак, а й різноманітні лексичні парадигми різного рівня та обсягу.

Досліджуючи лексику англomовних інформаційно-аналітичних текстів на воєнну тематику ми можна говорити про те, що у аналізованих нами матеріалах значна кількість лексики припадає на військову та політичну термінологію.

Ключовою особливістю термінів військової та політичної галузі є її широке різноманіття й з точки зору семантики.

Щодо військової термінологічної лексики, то вона охоплює значний обсяг термінів на позначення різних напрямків діяльності у військовій справі, термінологію на позначення військової техніки, зброї, військових команд, посад, звань тощо.

Відома класифікація військової лексики за трьома групами :

- 1) військову термінологію;
- 2) військово-технічну термінологію;
- 3) емоційно забарвлену військову лексику (сленг) (Балабін, 2008: 1).

Військова термінологія визначає поняття, безпосередньо пов'язані з військовою справою. Наприклад, в інформаційно-аналітичних текстах на воєнну тематику присутня така військова термінологія, як: *security* – оборона, *enemy* – противник, ворог, *aggression* – агресія, *defenses* – засоби оборони тощо (Балабін, 2008: 1).

Військово-технічна термінологія складається з науково-технічних термінів на позначення засобів ведення збройної боротьби, наприклад: *ammunition* – боєприпаси, *night vision device* – прилад нічного бачення, *bomber* – бомбардувальник, *ballistic missile* – балістична ракета, *aircraft carrier* – авіаносець та тощо (Балабін, 2008: 1).

Військові та військово-технічні терміни становлять значний обсяг військової лексики, оскільки несуть максимальне смислове навантаження.

Емоційно забарвлені військові терміни (сленг) – це слова і вирази, які військовослужбовці використовують у розмовній мові для позначення людей, дій і понять, часто за відсутності або замість статутної термінології, і які підкреслюють приналежність до військової професії, до військового братерства (Герцовська, Фаркош, 2016: 12).

Однак зауважимо, що в інформаційно-аналітичних англомовних текстах воєнної тематики відсутня емоційно забарвлена лексика (сленг).

Досліджуючи лінгвальний та соціолінгвальний параметри поповнення військової лексики та фразеології англійської мови, В.В. Погонєць (2019), класифікує військові терміни за тематикою, відповідно до видів та родів збройних сил:

1. Терміни сухопутних військ, що включають терміни механізованих, танкових, аеромобільних, ракетних та інших військ: *tank brigade* – танкова бригада, *battlefield* – поле бою:

“Military professionals point out that success on the **battlefield** requires a vast range of equipment, deployed in coordination, with the necessary logistical support in place” (UW: URL).

2. Терміни військово-морських сил включають терміни надводних, підводних сил, морської піхоти, морської авіації тощо: *landing craft* – десантний корабель, *spy ship* – розвідувальний корабель, *underwater research vessel* – підводне дослідницьке судно:

“Officially, this is an Expeditionary Oceanographic Ship, or **underwater research vessel**. But the report alleges that it is in fact a Russian **spy ship**” (RN: URL).

3. Терміни військово-повітряних сил включають терміни винищувальної, розвідувальної, штурмової, бомбардувальної, військово-транспортної авіації тощо: *air defence system* – система протиповітряної оборони, *Air Force* – повітряні сили, *bomber* – бомбардувальник, *low-flying aircraft* – низьколітаючий літак тощо.

“In addition, the UK has provided several **air defence systems**, including *Starstreak*, designed to bring down **low-flying aircraft** at short range” (UW: URL).

4. Терміни інженерних військ: *hacking attack* – хакерська атака, *cyber-security* – кібер безпека, *cyberattack* – кібер атака тощо. Наведемо декілька прикладів:

“Polish intelligence services are investigating a **hacking attack** on the country's railways, Polish media say” (PI: URL).

“A number of Western countries have called for increased **cyber-security** precautions as the Ukraine conflict unfolds” (PI: URL).

У контексті започаткованої теми відзначимо, що з погляду семантики доволі різноманітною є і політична термінологія, яку розуміють як особливий шар термінологічної лексики, що використовується у сфері суспільно-політичних відносин і вживається задля вираження понять у політичній сфері суспільного життя.

На сьогоднішній день політична термінологія являє собою певну систему слів-термінів, яка є відносно стабільною з одного боку, й перебуває в стані безперервного руху, з іншого боку. Усі ці процеси безпосередньо впливають на семантичне різноманіття сучасної політичної термінології (Туровська, 2021: 39).

Так, у складі політичної термінології можна виділити такі її семантичні групи:

1. Назви суспільно-політичних організацій та напрямків: *UN Security Council, UN (United Nations), republications, democrats*:

*“Ukraine has called for an emergency meeting of the **UN Security Council** to address the potential threat of President Putin's announcement on Saturday”* (NR: URL).

2. Назви міністерств та відомств: *ministry of defence, Kremlin, Verhovna Rada, White House* тощо:

*“But Yuriy Sak, an adviser to Ukraine's **ministry of defence**, told the BBC that Ukraine was used to nuclear threats from Russia, adding that the deployment in Belarus would not change the outcome of the war”* (NR: URL).

3. Політичні посади: *President, senior adviser, Foreign Minister, Prime Minister* та ін., наприклад:

*“Mykhailo Podolyak, another **senior adviser** to **President Zelensky**, characterised the move as «scare tactics» and said the Russian leader was «too predictable»”* (NR: URL).

4. Політичні зібрання: *summit, G-20, Bricks summit, election*:

*“Mr Putin told Mr Modi that Foreign Minister Sergei Lavrov would attend the **summit** on his behalf”* (GP: URL). *“India currently holds the **G20** presidency, which rotates annually between members.”* (GP: URL).

5. Власні назви (імена та прізвища) політиків та політичних діячів:

*“President **Putin** said Moscow would not be transferring control of its arms to Minsk and that Belarusian leader **Alexander Lukashenko** – a firm ally of the Kremlin and supporter of its invasion of Ukraine – had long raised the issue with him”* (NR: URL).

“While praising Poland for embracing refugees from Ukraine in the «darkest moments of their lives», **Biden** adds how «together we made sure Russia pays for its abuses” (UB: URL).

“President Zelensky left the UK a few hours ago after holding talks with **Rishi Sunak** over military aid and UK support for Ukraine.”(STR: URL).

За результатами попереднього аналізу встановлено, що політичні терміни також містять значну частку фразеологізмів та лексичних одиниць, що вживаються у переносному значенні: як і у військовій термінології, політичні терміни також містять значну частку фразеологізмів та лексичних одиниць, що вживаються у переносному значенні:

The Monaco battalion – батальйон Монако

Trial day – судний день

Lawmakers – політики тощо.

Наголосимо на тому, що семантичне значення слів в англійській мові може змінюватись, залежно від сфери їх вживання, а також контексту. У цьому зв'язку, важливого значення набуває й питання визначення способів перекладу лексичних одиниць, що вживаються у англомовних інформаційних воєнно-політичних текстах-

Таким чином, лексико-семантичний потенціал англомовних воєнно-політичних текстів широкий та різноманітний.

Висновки до Розділу 2

Новинний англомовний дискурс відображає багатогранність сучасної мови ЗМІ за допомогою різноманітної лексики. Започаткована наукова праця демонструє лексичний потенціал інформаційно-аналітичних текстів, у яких висвітлюються воєнно-політичні події, що відбуваються сьогодні у світі.

У ході дослідження було з'ясовано, що інформаційні воєнно-політичні тексти містять доволі різноманітну лексику, а саме:

- термінологію, що охоплює різні сфери та галузі (військова, політична, юридична, економічна, суспільна тощо);

- власні назви (географічні найменування, імена та прізвища людей, назви компаній тощо);
- скорочення й аббревіатури;
- реалії та неологізми;
- цитати;
- емоційно забарвлену лексику (фразеологізми, порівняння, метафори, гіперболи тощо);
- нейтральну лексику.

У проаналізованих матеріалах (англомовних текстах ЗМІ на воєнно-політичну тематику) значна кількість лексики припадає саме на військову та політичну термінологію. Ключовою особливістю виділеної нами лексики є її широке різноманіття й з точки зору семантики.

Лексико-семантичний потенціал військової та політичної термінології воєнних інформаційно-аналітичних текстів включає широкий спектр лексичних одиниць.

Так, у військовій термінології були визначені такі семантичні групи лексичних одиниць, що вживаються на позначення різних напрямків діяльності у військовій справі: термінологію на позначення військової техніки, зброї, військових команд, посад, звань тощо.

У політичній термінології визначено такі семантичні групи лексичних одиниць, як назви суспільно-політичних організацій та напрямків, назви міністерств та відомств, назви політичних посад, назви політичних зібрань, власні назви (імена та прізвища) політиків та політичних діячів.

РОЗДІЛ 3

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РУБРИКИ «WAR IN UKRAINE» (НА МАТЕРІАЛІ BBC NEWS)

1.1. Структура новинного ресурсу «BBC News»

Як відомо, агенство новин BBC News належить до британської телерадіомовної корпорації, яке було засноване у 1922 році у Великобританії й у сьогоденні видання вважається одним із найбільш популярних сайтів новин у світі. Видання BBC News спеціалізується на випуску новин в інтернеті, по радіо та телебаченню. На цей момент служба новин BBC News підтримує близько 50 зарубіжних інформаційних бюро та 250 кореспондентів по всьому світу, в тому числі й в Україні.

Гарну репутацію й довіру мільйонів людей досліджуване видання заслужило завдяки неупередженості, точності, справедливості у висвітленні новин та подій, що відбуваються у світі. Тобто, BBC News на сьогоднішній день має імідж надійного та перевіреного роками інформаційного каналу.

Новинне онлайн-видання BBC News є англomовним ресурсом, яке цілодобово висвітлює важливі події, що відбуваються в сучасному світі й торкається багатьох тем та напрямків суспільного життя. Не зайво згадати, що привабливою для аудиторії є інформація на теми, що порушують проблеми безпеки та різних загрозливих ситуацій для суспільства, висвітлення непересічних та екстремальних подій, як-от війна, катастрофа, злочинність, аніж теми щоденного життя. Отож, і новинний ресурс BBC News містить в собі низку тематичних блоків, серед яких:

- новини (*News*);
- війна в Україні (*War in Ukraine*);
- спорт (*Sport*);
- бізнес та економіка (*Business*);
- наука (*Science*) і технології (*Tech*);

- здоров'я (*Health*);
- подорожі (*Travel*);
- погода та клімат (*Climate*);
- культура й мистецтво (*Culture*) тощо (Рис. 3.1).

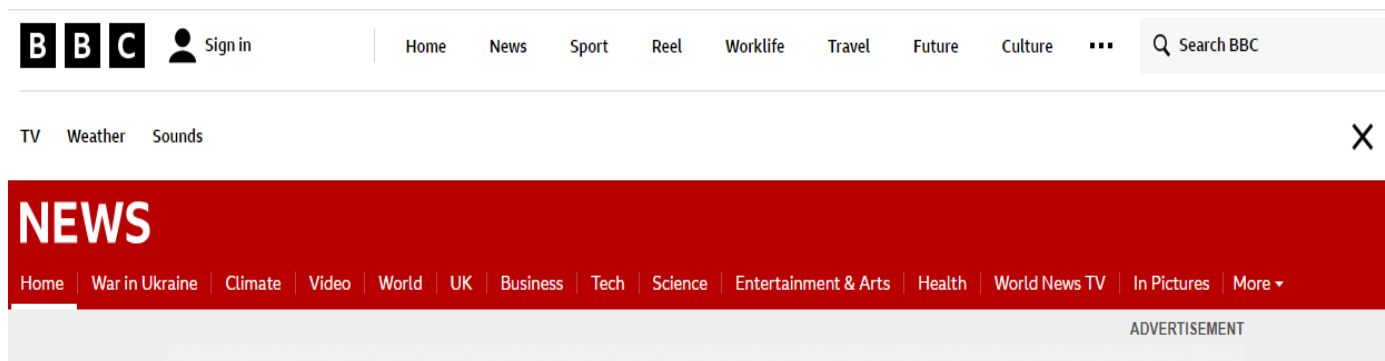

Рис. 3.1. Структура новинного ресурсу видання BBC News.

Так, переглядаючи ту чи іншу рубрику видання BBC News, можемо відмітити, що виклад новин є доволі різноманітним з точки зору його подачі читачеві, адже журналісти вдаються і до фактичного послідовного викладу матеріалу, і часто висловлюють особисті погляди та думки, посилаючись при цьому на судження експертів та спеціалістів тієї чи іншої сфери. Інколи події, що описуються досить детально аналізуються і роз'яснюються, тому такий матеріал є цікавим та пізнавальним для читацької аудиторії видання. При цьому, автори репортажів, новин та оглядів доволі часто вдаються й до діалогу зі своєю читацькою аудиторією з метою отримання відгуків та з'ясування читацьких поглядів та уподобань.

Таким чином, BBC News є найбільшим у світі новинним ресурсом, що має репутацію незалежної, справедливої та неупередженої організації, адже публікує лише точні та перевірені факти й новини, які охоплюють найбільш значимі сфери суспільного життя.

3.2. Специфіка та стратегії перекладу новинних ресурсів

Вище було показано, що будь-який новинний текст має певні специфічні особливості (лексичні, граматичні, семантичні), які певним чином впливають на їх переклад.

Оскільки завданням того чи іншого новинного ресурсу є передача певної інформації читачеві (або глядачеві), то з точки зору перекладацького аспекту головним для перекладача будь-якого новинного тексту є абсолютно точна передача інформації, що закладена у мові оригіналу мовою перекладу. При цьому, варто суворо дотримуватись стилю мови оригіналу, витримувати інформативність та лаконічність новинного тексту, а також зберегти його комунікативну спрямованість (Волощук, Жмаєва, 2020: 10).

Зауважимо, передусім, що переклад як один із видів мовної діяльності має на меті точну і правдиву передачу думок, висловлених однією мовою, засобами іншої мови. Адекватний і повноцінний переклад обумовлює правильну, точну і повну передачу особливостей змісту оригіналу та його мовної форми з урахуванням усіх особливостей культури, стилю, лексики і граматики у поєднанні з бездоганною правильністю мови, якою відбувається переклад (Зайцева, 2013: 15).

Таким чином, переклад є процесом трансформації змісту мовного фрагмента однієї мови іншою. Найголовнішим критерієм оцінювання якості перекладу вважається ступінь близькості до оригіналу, якість мовного оформлення тексту і здатність перекладу досягти поставлених завдань.

Відомо, що повне осмислення мовних явищ досягається з урахуванням мовних й екстралінгвістичних чинників. Позаяк переклад виступає своєрідною формою міжмовної комунікації, то безсумнівним є вплив прагматичних мовних категорій.

Здійснюючи переклад того чи іншого новинного ресурсу, перекладачеві потрібно зважати й на різноманіття лексики у таких текстах, а саме:

- термінології різних сфер та галузей (*refugees* – біженці, *inflation* – інфляція, *cryptocurrency market* – ринок криптовалют, *Champions League* – Ліга чемпіонів, *war* – війна тощо);

- власних назв (*Napoleon* – Наполеон, *Ukraine* – Україна, *Africa* – Африка, *Cambridge* – Кембридж, *Pakistan* – Пакистан тощо);

- скорочень та аббревіатур (*NBA* – Національна баскетбольна асоціація, *UN General Assembly* – Генеральна Асамблея ООН, *UAV* – БПЛА, *OSCE* – ОБСЄ тощо);

- неологізмів (*TikTokers* – тіктокери, *terrorist* – терорист, *dron* – дрон тощо);

- реалій (*Independence Day* – День незалежності, *Kremlin* – Кремль, *Congress* – Конгрес тощо);

- фразеологізмів та крилатих виразів, ідіом (*King of Crypto* – король криптовалют, *to break silence* – порушувати тишу тощо).

У питанні перекладу такого роду лексичних одиниць, як термінологія, власні назви, реалії, назви різноманітних організацій, географічні назви, скорочення й аббревіатури тощо – тобто усього того, що фахівець повинен знати, чи немає взагалі еквівалентних варіантів або вони обмежені двома чи трьома варіантами. Наприклад, для *UN Security Council* – це Рада Безпеки ООН.

Через відсутність необхідних знань у перекладачів українські переклади новинних текстів часто містять позначення, що не відповідають традиційним українським назвам. Так, досвідченим перекладачам достеменно відомо, що «Середня Азія» в англійській мові звучить як «*Central Asia*», назві «Близький Схід» відповідає «*Middle East*», «Пекін» – «*Beijing*», тому використання в процесі перекладу таких кальок як «*Центральна Азія*», «*Середній Схід*» і «*Беджінг*» відповідно є неприпустимим.

Для правильної передачі при перекладі інших лексичних одиниць, а саме – фразеологізмів, крилатих висловів та цитат перекладачеві важливо володіти до того ж й фоновими знаннями. Перекладач повинен компенсувати

недолік подібних знань інтуїцією, мовним чуттям і постійним зверненням до словників і іншої довідкових джерел (Білецька, 2016: 3).

Все ж більшість лексичних одиниць, що зустрічаються в англомовних текстах новин мають відповідні еквіваленти в українській мові, що дозволяє перекладачеві здійснювати точний переклад. Однак досягнення еквівалентності у перекладі новинних текстів не завжди можливе через наявність у теорії перекладу такого поняття, як безеквівалентна лексика, яку, зазвичай перекладають за допомогою низки перекладацьких трансформацій, включно з транскрипцією, транслітерацією та описовим перекладом: *skyscraper* – *хмарочос*, *shutdown* – *відключення*, під яким розуміють явище зупинки роботи державних установ і служб, що вважаються у США неважливими, тощо.

У загальному випадку еквівалентність змісту двох новинних текстів різними мовами означає, що всі або тільки деякі смислові елементи, що становлять зміст цих текстів, абсолютно ідентичні або мають досить близьку схожість. Виходячи з цього, процес перекладу новинного тексту можна виокремити як виокремлення семантичних елементів (сем) вихідного тексту та виокремлення одиниць мови перекладу, що містять ті самі семантичні елементи.

Відомо, що «семи, що замінюють одна одну, можуть не збігатися, але вони пов'язані на рівні семантичного перефразовування» (Білецька, 2016: 3). Тобто, якщо у вихідному тексті, що перекладається, присутні слова і фрази нейтрального клішованого характеру, то аналогічні мовні засоби слід використовувати і в тексті перекладу.

Так, до прикладу, для багатьох журналістських кліше, що використовуються, наприклад, в пресі, досить просто підшукати смислові і стилістичні відповідності серед такого ж роду виразів української мови, характерних для текстів ЗМІ. Наприклад, *a significant event* – *знаменна подія*; *as follows from reliable sources* – *як повідомляють компетентні джерела*;

restricted information – інформація для службового користування/секретна інформація тощо.

Водночас, за відсутності «готової відповіді» на лінгвістичному рівні, значення передається іншими способами, не порушуючи жанру, стилю чи комунікативного характеру новинного тексту.

Отож, зважаючи на все вище зазначене, можна стверджувати, що вибір найбільш результативної стратегії перекладу того чи іншого новинного тексту є першочерговим завданням для кожного фахівця.

При цьому беззаперечним є те, що перекладач, приступаючи до перекладу того чи іншого новинного тексту апріорі повинен розуміти як загальний зміст тексту оригіналу, так і значення кожного його елементу на всіх рівнях – окремих речень, слів, надфразових єдностей.

У процесі перекладу новинний текст може подаватись перекладачем або у вигляді повного перекладу, або ж у формі інтерпретації (так, одна й та сама дійсність у новинних текстах може інтерпретуватись по-різному, залежно від цілей автора, очікувань читацької аудиторії, від політичної ситуації в певній країні тощо).

У перекладознавстві за теоріями Г. Маццолені та М. Бенхегі, виділяють такі можливі тактики перекладу текстів новин:

1) **об’єктивний переклад** (коли переклад здійснюється з повною передачею усіх існуючих у тексті фактів без жодних скорочень, доповнень, упущень, перекручувань тощо із повним збереженням форми та структури тексту оригіналу).

Оригінал	Переклад
<p>“US President Joe Biden said he was «not surprised» by news of Prigozhin’s possible death” (WR: URL).</p>	<p>«Президент США Джо Байден заявив, що «не здивований» новиною про ймовірну загибель Пригожина.»</p>

У прикладі здійснено дослівний (буквальний) переклад зі збереженням форми та змісту тексту оригіналу.

2) **конструктивний переклад** (коли перекладач відображає лише основний зміст статті, не зберігаючи форми тексту оригіналу);

Оригінал	Переклад
<p><i>“With many of these vital components subject to export controls, Russia is not buying them directly from Western suppliers” (RS: URL).</i></p>	<p><i>«Через експортний контроль росія купує необхідні їй деталі та компоненти в обхід західних компаній та постачальників».</i></p>

У цьому прикладі передано основний зміст речення, однак при цьому змінено форму тексту та порядок подання інформації через використання при перекладі на українську мову антонімічного перекладу, а також граматичних трансформацій вилучення та перестановки.

3) **суб’єктивний переклад** (коли перед перекладачем поставлено завдання презентувати ту чи іншу подію, що описується у новинному тексті в певному світлі. У такому випадку перекладач може додавати до тексту перекладу інформацію, що відсутня в тексті-оригіналі (або ж вилучати певну інформацію) задля досягнення необхідного ефекту) (Моркотун, Вигівський, Башманівський, 2017: 24).

Оригінал	Переклад
<p><i>“Mr Hilgenstock suggested a blacklist of suspect intermediaries would be useful.”</i></p> <p><i>“Because a lot of the producers also don't know who they should be doing business with and who they shouldn't. It's a serious challenge.”(RS: URL).</i></p>	<p><i>«Зважаючи на той факт, що більшість виробників просто на мають гадки, з ким їм співпрацювати, а з ким – ні, доречним буде створити «чорний список» компаній, які, й досі співпрацюють із росією.»</i></p>

Запропонований приклад демонструє, що у тексті перекладу вилучено певну інформацію. Це показує, що переклад українською мовою став більш узагальненим, у ньому відсутні окремі деталі, які в тексті перекладу вилучено.

Таким чином, підсумовуючи вище викладене, можемо стверджувати, що вибір тієї чи іншої стратегії перекладу новинних текстів з англійської мови на українську залежить від низки чинників лексичного та семантичного співвідношення мови оригіналу з мовою перекладу, характеру та мети перекладацького завдання, знань і досвіду перекладача. Обираючи стратегію та прийоми перекладу, перекладачеві попередньо необхідно проаналізувати текст, що перекладається, та визначити його основну мету й зміст, звернути увагу на його структуру, форму, лексичні особливості.

3.3. Перекладацькі трансформації у рубриці «War in Ukraine»

Як можемо бачити, висвітлення подій війни в Україні в аналізованому виданні виділено окремою рубрикою «War in Ukraine». Отож, саме журналістські тексти цієї рубрики ми будемо детально аналізувати з точки зору перекладацького аспекту.

Однак, перш ніж перейти до аналізу, варто зазначити, що процес перекладу є трансформацією тексту з однієї на іншу мову. При цьому, перекладацька трансформація є перетворенням, що виникає у процесі переходу інформації з однієї мови в іншу, задля досягнення кінцевої мети – перекладацького еквіваленту. Науковці запропонували низку класифікацій перекладацьких трансформацій. У процесі аналізу виявлено, що Я. Рецкер наводить лише два типи: граматичні трансформації у вигляді зміни частин мови або членів речення та лексичні трансформації у вигляді конкретизації, генералізації, диференціації значення, контрперекладу, компенсації втрат у процесі перекладу, семантичного розвитку та цілісного Він згадує лише два типи трансформацій: лексичні трансформації у вигляді конкретизації,

генералізації, диференціації значення, контрперекладу, компенсації втрат у процесі перекладу, а також семантичного розвитку та цілісного перетворення.

Французькі лінгвісти Ж. Дарбельне і Ж. П. Віньї висунули ідею про дві групи прямих перекладацьких прийомів (прямий переклад, цитування і запозичення) і непрямих перекладацьких прийомів (еквівалентність, транспозиція, адаптація і модуляція) для уникнення спотворення змісту текстів.

Лексичні трансформації стосуються як форми (транскрипція, транслітерація, цитування), так і значення (конкретизація, генералізація, модуляція) вихідної лексеми. Вони є відхиленнями від прямих еквівалентів лексики. (Хацер, 2013: 40).

Розглянемо далі основні способи використання перекладацьких трансформацій при перекладі англомовних новинних текстів військової тематики на українську за матеріалами рубрики «War in Ukraine» англомовного видання BBC News.

Одним із найбільш поширених способів перекладу новинних текстів, в тому числі й статей на військову тематику є спосіб *калькування* (дослівний або буквальний переклад) – це прийом перекладу слів (словосполучень або речень), коли відповідником слова вихідної мови в цільовій мові вибирається, як правило, перший за порядком відповідник у словнику (Карабан, 2018: 16).

1. *“They are going to concentrate more on other fronts... they are regrouping to other three locations”* (OD: URL). – Вони збираються більше зосередитися на інших фронтах... вони перегруповуються на інших трьох напрямках.

2. *“Speaking at his headquarter in Kyiv, President Zelensky described combat brigades, some of which were trained by NATO countries, as being “ready” but said the army still needed “some things”, including armoured vehicles that were “arriving in batches””* (ZU: URL). – Виступаючи у своєму

головному офісі в Києві, президент Зеленський назвав бойові бригади, деякі з яких були підготовлені країнами НАТО, як «готові», однак зазначив, що армія все ще потребує «деяких речей», зокрема бронетехніки, яка «прибуває партіями».

3. *“Much of the Kremlin's weaponry, including ballistic and cruise missiles, makes heavy use of electronic components manufactured in the US, UK, Germany, Netherlands, Japan, Israel and China.”* (RS: URL). – Значна частина озброєння Кремля, включаючи балістичні та крилаті ракети, широко використовує електронні компоненти, вироблені в США, Великобританії, Німеччині, Нідерландах, Японії, Ізраїлі та Китаї.

4. *“A launch has been detected. Manoeuvre!”* (JP: URL). – Виявлено запуск. Маневр!

5. *“It is a narrative likely to be fuelled by reports that some of those who took part are linked to far-right extremism, reinforcing Moscow's claim that it is trying to rid Ukraine of neo-Nazis”* (US: URL). – Цей наратив, ймовірно, підживлюється повідомленнями про те, що деякі з учасників акції пов'язані з ультраправим екстремізмом, що підкріплює твердження Москви про те, що вона намагається позбавити Україну від неонацистів.

6. *“And even training Ukrainian pilots to fly these planes has not been approved”* (JP: URL). – І навіть навчання українських пілотів керувати цими літаками не було схвалено.

7. *“F-16s have better radars that can detect missiles fired at them”* (JP: URL). – F-16 мають кращі радари, які можуть виявити випущені по них ракети.

Усі вище розглянуті випадки можна віднести до об'єктивного дослівного перекладу текстів новин, що стосуються теми війни в Україні.

Ще одним способом перекладу текстів новин, що містяться у рубриці «War in Ukraine» є **описовий переклад** – прийом перекладу, за якого слово, словосполучення або навіть речення замінюється в мові перекладу більшим за кількістю компонентів словосполученням або реченням, що адекватно

передає зміст цього слова, словосполучення або речення, що перекладається (Карабан, 2018: 16).

8. *“An elaborate network of intermediaries means Russia can lay its hands on vital bits of Western technology”* (RS: URL). – «Надто велика кількість існуючих посередників дозволяє припустити, що наразі Росія без жодних перешкод здатна заволодіти усіма життєво необхідними їй запчастинами, що були розроблені завдяки новітнім технологіям країн Заходу.»

9. *“Sunak said the UK will play a “big part” in training Ukrainian pilots, out later said the UK has “no plans” to supply fighter jets to Ukraine”*(STR: URL). – «Сунак заявив, що Велика Британія відіграватиме “важливу роль” у підготовці українських пілотів, але пізніше заявив, що Велика Британія “не планує” постачати винищувачі в Україну.»

10. *“We know that for some months there have been attempts to destabilise the Polish state,” Mr Zaryn added. “Such attempts have been undertaken by the Russian Federation in conjunction with Belarus”* (PI: URL). – «Ми знаємо, що протягом кількох місяців були спроби дестабілізувати польську державу, - додав пан Зарин. «Такі спроби здійснюються Російською Федерацією спільно з Білоруссю.»

11. “*Was Wagner chief Yevgeny Prigozhin a dead man walking?*” (WW: URL). – Чи можна було вважати ватажка ПВК Вагнер Євгена Пригожина «живим мерцем»?

Також при відтворенні англомовних новинних текстів українською мовою перекладачі часто вдаються до трансформацій **вилучення** або ж **додавання** незначного обсягу актуальної інформації (Карабан, 2018: 16).

12. “*The same as we were ready to defend our country at any time*” (OD: URL). – Так само, як ми були готові в будь-який момент стати на захист своєї країни.

У поданому прикладі при перекладі на українську мову новинного тексту була використана перекладацька трансформація додавання, де при перекладі англійського словосполучення *ready to defend our country* в українському перекладі було додано слово «готові стати на захист».

13. “*Electricity for more than half of neighbouring Moldova was also cut off, though is now being restored in places*”(BU: URL). – Більшість сусідньої Молдови також було відключено від електропостачання, хоча зараз місцями воно відновлюється.

14. “*They also warned against «economic coercion», which Beijing is accused of using against several countries*”(ZDS: URL). – Вони також застерegli країни від «економічного примусу», в якому Пекін звинувачують у його застосуванні проти кількох країн.

При перекладі у поданому реченні також використано перекладацьку трансформацію додавання (в україномовному перекладі додано слово «країни», яке у англомовній версії відсутнє: *warned against «economic coercion»* – застерegli країни від «економічного примусу»).

15. “*Before the conflict began in February, Ukraine had about 250 S-300s and there have been efforts to replenish these with similar systems stockpiled in other former Soviet countries, with some coming from Slovakia*” (UW: URL). – До початку конфлікту в лютому Україна мала близько 250 систем протиповітряної оборони С-300, і були спроби поповнити їх системами.

У наведеному прикладі також використано перекладацьку трансформацію додавання (*Ukraine had about 250 S-300s* – Україна мала близько 250 систем протиповітряної оборони С-300). Тобто, в українському перекладі додано словосполучення «систем протиповітряної оборони» задля кращого розуміння поданої інформації.

16. “*Later on Sunday, President Zelensky travelled to the western city of Aachen to receive the prestigious Charlemagne Prize awarded this year to him and the Ukrainian people*” (КТ: URL). – У неділю президент Зеленський вирушив до західного міста Аахен, щоб отримати визначну премію Карла Великого, присуджену йому та українському народу цього року.

У цьому прикладі можемо відмітити використання трансформації вилучення при перекладі речення із досліджуваної нами рубрики. Так, англійське слово *later* в українському перекладі відсутнє.

17. “*But we'd lose a lot of people. I think that's unacceptable. So we need to wait. We still need a bit more time*” (ZU: URL). – “Але ми б втратили багато людей. Я вважаю це неприйнятним. Тому нам потрібно почекати. Нам потрібно ще трохи часу”.

При перекладі поданого речення також помічасмо використання перекладацької трансформації вилучення, адже англійське слово *still* в українському перекладі вилучене.

В процесі перекладу з англійської на українську мову новинних текстів, що висвітлюють тему війни в Україні у рубриці War in Ukraine видання BBC в ході проведеного дослідження ми відмічали й приклади використання перекладацької трансформації **перестановки**. Слід наголосити, що використання цієї трансформації ґрунтується переважно на розходженнях граматичної будови англійської та української мов. Наведемо приклади:

18. “*We are preparing a counterattack to de-occupy the illegitimately conquered territories,*» Mr Zelensky added” (КТ: URL). – «Ми готуємо контрнаступ для деокупації незаконно завойованих територій», - додав пан Зеленський.

19. “*Ukraine denies the accusations, while also stressing that it has a legitimate right to use force and other means to fully de-occupy its territories currently under Russian control*” (КТ: URL). – Україна відкидає звинувачення, водночас наголошуючи, що має повне право застосовувати силу та інші засоби для повної деокупації своїх територій, які наразі перебувають під контролем Росії.

Деякі факти та події, що подаються у статтях аналізованої рубрики, у перекладі передаються також й завдяки трансформації контекстуальної заміни.

Контекстуальна заміна – це лексична перекладацька трансформація, внаслідок якої перекладним відповідником стає слово або словосполучення, що не є словниковим відповідником і що підібрано із врахуванням контекстуального значення слова (словосполучення), яке перекладається, його контексту вживання та мовленнєвих норм і традицій мови перекладу (Карабан, 2018: 16).

20. ““*In our place we have no heat, no light, also water has been turned down in the city and the mayor has asked people to store up on water,*” she told the BBC” (ВU: URL). – «Ми позбавлені тепла та світла, також у місті відключили воду, і мер попросив людей запитися водою», – розповіла вона BBC.

У поданому прикладі трансформація контекстуальної заміни вжита при перекладі словосполучення *In our place we have no heat, no light* – Ми позбавлені тепла та світла.

21. “*As the intense, bloody battle has worn on, Bakhmut has become symbolically important – though many experts question its tactical value*” (УКВ: URL). – У міру того, як тривала інтенсивна, кровопролитна битва, Бахмут набув символічного значення – хоча багато експертів ставлять під сумнів його тактичну цінність.

У цьому прикладі використання трансформації контекстуальної заміни помічаємо при перекладі англійського виразу *Many experts questions its*

tactical value, яке в українському перекладі звучить як «багато експертів ставлять під сумнів його тактичну цінність».

Крім того, у ході дослідження також були й випадки передачі інформації про військові події за допомогою антонімічного перекладу.

Антонімічний переклад – це лексико-граматична трансформація, за якої відбувається заміна ствердної форми в оригіналі на заперечну форму в перекладі або, навпаки, заперечної форми у стверджувальну. При цьому зміст речення не змінюється (Карабан, 2018: 16):

22. “*No-one doubts the ability of the F-16, which has more than proved itself in conflicts around the world*” (JUC: URL). – Всі впевнені в можливостях F-16, який більш ніж добре зарекомендував себе в конфліктах по всьому світу.

23. “*The US said it did not believe Russia was preparing to use nuclear weapons*” (NR: URL). – США впевнені в тому, що Росія не використовуватиме ядерну зброю.

Важливо, щоб перекладач, який працює у сфері перекладу військових текстів на українську мову, був не лише компетентним у лінгвістиці, але й знав останні розробки військового озброєння, військову термінологію, іноземні військові звання та титули, а також розумівся на військовому сленгу. Крім того, компетентний військовий перекладач повинен розбиратися в політиці, економіці, дипломатії, геополітиці та глобальній безпеці.

Окрім цього, уваги потребують особливості та способи перекладу такої лексики з англійської на українську мову.

Так, будь-яка стаття досліджуваної рубрики містить велику кількість військової термінологічної лексики, яка може перекладатись кількома способами, серед яких:

✓ калькування (*war crime* – воєнний злочин, *nuclear weapons* – ядерна зброя, *military aid* – військова допомога, *troops* – війська, *soldiers* – солдати, *air defence system* – система протиповітряної оборони, *Anti-tank weapons* – протитанкова зброя тощо);

✓ транслітерація, тобто трансформація, згідно якої слово вихідної мови передається по літерах (*tank* – танк, *dron* – дрон, *terrorism* – тероризм, *cyber attack* – кібер атака, *radar* – радар та ін.);

✓ транскрибування, коли літерами мови перекладу передається звукова форма слова вихідної мови (*reparation* – репарації, *artillery* – артилерія, *counterattack* – контратака, *national interests* – національні інтереси тощо);

✓ транскодування – трансформація, що застосовується тоді, коли форма слова (словосполучення) у вихідній мові дещо адаптується до фонетичної та/або граматичної структури мови перекладу (*to de-occupy* – деокупувати, *strategic bomber* – стратегічний бомбардувальник тощо).

До термінологічної лексики також можемо віднести й різноманітні назви сучасного озброєння. Зазвичай переклад такого виду термінів з англійської на українську мову відбувається способом транслітерації (транскрибації) або ж залишається їх англійська назва без змін. Наведемо приклади:

Bayraktar – Байрактар (або ж можна залишити англійську назву);

Nlaw – ця назва в українськомовних новинних текстах залишається без перекладу, тобто зберігається англійська назва;

Himars systems – система Німарс;

Smerch system – система Смерч;

Nasams, *IRIS-T* – назви в українськомовних новинних текстах також залишаються без перекладу;

Patriot – система Patriot тощо.

При перекладі такої лексики, як географічні назви зазвичай використовуються трансформації калькування (*Netherlands* – Нідерланди, *Denmark* – Данія, *Germany* – Німеччина, *Poland* – Польща), транслітерації (*Canada* – Канада, *Slovakia* – Словаччина), транскрибування (*Kyiv* – Київ, *Australia* – Австралія, *Kherson* – Херсон, *Bakhmut* – Бахмут) або ж

транскрибування (*Ukraine* – Україна, *Russia* – Росія, *France* – Франція, *Belgium* – Бельгія).

Також у новинних текстах рубрики *War in Ukraine* аналізованого видання часто вживаються й лексичні одиниці на позначення власних імен, переклад яких з англійської мови на українську транслітерується, враховуючи правила правопису в українській мові:

Volodymyr Zelensky – Володимир Зеленський

Mykhailo Podolyak – Михайло Подоляк

Kyrylo Budanov – Кирило Буданов

Joe Biden – Джо Байден

Oleksiy Danilov – Олексій Данілов тощо.

Важливим є й питання перекладу аббревіатур і скорочених слів, що відіграють важливу роль у військовому середовищі та спілкуванні в ньому. Аббревіатури та скорочені слова доволі широко представлені у військовій термінології і слугують мовній економії, однак є зрозумілими, зазвичай, лише для вузького кола фахівців. На думку О.Р. Четверікова (2017), явище аббревіації відображає дух нашої динамічної епохи та пояснюється необхідністю передати якнайбільше інформації за короткий проміжок часу, що особливо актуально для журналістів (Четверікова, 2017: 42).

Скорочення та аббревіатури є невід’ємною частиною новинних текстів, що присвячені темі російсько-української війни у рубриці *War in Ukraine* англomовного видання ВВС.

Так, перекладознавець В. Карабан (2018) розрізняє різні способи перекладу аббревіатур:

1) передача іншомовних аббревіатур еквівалентними українськими скороченнями;

2) запозичення іншомовних аббревіатур (зі збереженням латинського написання);

3) передача буквеного складу іноземної аббревіатури українським алфавітом (транслітерація);

4) передача фонетичної форми іноземного скорочення українською мовою (транскрипція);

5) описовий переклад.

При перекладі скорочень і аббревіатур технічної термінології також часто використовуються й інші способи перекладу:

1) транскодування (транскрибування, транслітерація) скорочення;

2) переклад відповідної повної форми виразу;

3) переклад англійського скорочення еквівалентним українським скороченням;

4) транскодування відповідної повної (оригінальної) форми скорочення (Карабан, 2018: 16).

EU (European Union), що у перекладі українською – ЄС (Європейський Союз). В даному випадку аббревіатура перекладена способом добору еквівалентного українського скорочення.

NATO (North Atlantic Treaty Organization) – НАТО (Організація Північно-атлантичного договору). В даному випадку переклад військової аббревіатури здійснено за допомогою транслітерації.

F-16 – така аббревіатура вживається у новинних текстах військової тематики на позначення сучасних бойових американських літаків-винищувачів. Така аббревіатура в українському перекладі буде зберігати свою назву без жодних змін.

US (United States). Така аббревіатура в українському перекладі може передаватись по-різному: і США, і Сполучені Штати, і Америка. Тобто в цьому випадку можуть застосовуватись добір українського еквіваленту, і калькування.

SSU (Security Service of Ukraine) – Служба Безпеки України (СБУ) – трансформація передачі англійського скорочення еквівалентним українським скороченням.

OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe) – Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) – використано так

само трансформацію передачі англійського скорочення еквівалентним українським.

Маючи справу з перекладом лексичних одиниць, що зустрічаються у новинних текстах військової тематики, перекладач повинен хоча б частково орієнтуватися у військовій справі, подіях, що відбуваються в Україні. При підборі українських відповідників усіх розглянутих нами видів лексичних одиниць у новинних текстах, що були досліджені нами, слід враховувати фактор поширеності терміну, його точність, милозвучність та частоту вживання.

Важливо відзначити, що основною метою перекладу є досягнення майстерності. Одне з головних завдань перекладача в досягненні майстерності – вміти якісно і вміло застосовувати різні перекладацькі трансформації, необхідні для того, щоб перекладений текст якомога точніше передавав всю інформацію, що міститься в тексті оригіналу, і відповідав відповідним нормам мови перекладу. Такі трансформації розглядаються як метод перекладу, який перекладач може використовувати при перекладі різних джерел у випадках, коли словники не збігаються або не можуть бути використані через контекст.

Отже, ми розглянули різні види перекладацьких трансформацій, що можуть бути використані під час перекладу новинних текстів військової тематики загалом та лексичних одиниць, що зустрічаються у такого роду текстах зокрема.

Серед основних способів перекладу виділено: калькування, описовий та антонімічний переклад, контекстуальні заміни, а також транскрибування, транскодування та транслітерація. До того ж, використання перекладачем того чи іншого виду трансформації може вимагати й інших додаткових перетворень через деякі розбіжності у граматичних, синтаксичних та морфологічних будовах двох мов, наприклад, додавання пояснення; перестановка порядку слів або ж вилучення окремих слів або фраз тощо.

Висновки до Розділу 3

Вивчення стратегій, специфіки та особливостей перекладу інформаційно-аналітичних медіа ресурсів воєнно-політичної тематики дозволяє стверджувати, що інформаційно-аналітичний новинний текст як об'єкт перекладу – це виражене в письмовій формі інформаційне повідомлення, якому притаманні певна структурна організація, зміст (тема), а також ситуативно-обумовлена комунікативна установка, що відповідає публіцистичному стилю.

Вибір стратегії перекладу новинних текстів воєнної тематики, що містяться у рубриці «War in Ukraine» з англійської мови на українську залежить від ряду факторів: лексичного та семантичного співвідношення мови оригіналу із мовою перекладу, характеру та мети перекладацького завдання, знань та досвіду перекладача. Обираючи стратегію та прийоми перекладу, перекладачеві попередньо необхідно проаналізувати текст, що перекладається, та визначити його основну мету й зміст, звернути увагу на його структуру, форму, лексичні особливості тощо.

Перетворення, за допомогою яких здійснюється перехід від мовних одиниць оригіналу до мовних одиниць перекладу, називають перекладацькими трансформаціями.

За отриманими під час аналізу даними є підстави вважати, що у процесі перекладу військово-політичних англомовних інформаційно-аналітичних текстів українською мовою зазвичай використовують такі перекладацькі трансформації, як: калькування (дослівний або буквальний переклад); описовий переклад; антонімічний переклад; контекстуальні заміни; граматичні трансформації (додавання, вилучення та перестановка).

Використання перекладачем того чи іншого виду трансформації при перекладі може вимагати й інших додаткових перетворень через деякі розбіжності у граматичних, синтаксичних та морфологічних будовах двох

мов, наприклад, додавання пояснення; перестановка порядку слів або ж вилучення окремих слів або фраз тощо.

Як підтверджують результати дослідження, серед основних способів перекладу лексичних одиниць (терміни, географічні назви, імена та прізвища людей, скорочення та аббревіатури тощо) у проаналізованих воєнних текстах виділено калькування; транслітерація; транскрибування; транскодування.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

За результатами виконання кваліфікаційного наукового дослідження встановлено лексико-семантичні аспекти перекладу рубрики War in Ukraine (на матеріалі BBC News).

У реаліях сьогодення інформація відіграє надзвичайно важливу роль в суспільному житті. Особливо стрімко розвиваються інформаційні жанри у засобах масової інформації, у яких особливе місце наразі посідає медіадискурс або новинний дискурс, що став затребуваним з початком повномасштабної війни росії проти України (24 лютого 2022 року). Відтоді саме новини стали основним і достовірним джерелом отримання інформації про воєнні дії та їх хід для людей в усьому світі.

На підставі аналізу й узагальнення існуючих теоретичних поглядів та експериментальних даних щодо трактувань поняття «новинний дискурс» ми визначаємо його статус як різновиду медіадискурсу, який відзначається як багатопланове явище й характеризується висвітленням важливих соціальних подій.

Результати дослідження дозволили встановити лексичні та семантичні особливості інформаційно-аналітичних текстів воєнно-політичної тематики та аспекти їх перекладу з англійської мови на українську.

Аналіз комунікативних та структурних характеристик новинних воєнно-політичних текстів англійського видання BBC News у рубриці “War in Ukraine” показав, що вони покликані інформувати суспільство про події і явища війни, їх причини та розглядати й прогнозувати особливості подальшого розвитку подій на основі поглядів, думок та висновків спеціалістів та експертів у воєнних питаннях. Тому новинні тексти воєнної тематики повинні бути перевіреними, правдивими та лаконічними.

Структурно-композиційні особливості новинного тексту вміщують такі структурні компоненти: заголовок; підзаголовок (доповнення попереднього підпункту); фото; дата опублікування; категорія (економіка, політика, спорт,

подорожі); автор запропонованої новини; основна частина (текст); подібні новини; коментарі.

Специфіка англомовних воєнно-політичних текстів забезпечується наявністю в їх складі різноманітної лексики: 1) термінології, що охоплює різні сфери та галузі; 2) власних назв (географічні найменування, імена та прізвища людей, назви компаній тощо); 3) скорочень й аббревіатури; 4) реалій та неологізмів; 5) цитат; 6) емоційно забарвленої лексики (фразеологізми, порівняння, метафори, гіперболи тощо); 7) нейтральної лексики.

Грунтуючись на отриманих даних, було визначено, що у воєнних інформаційно-аналітичних текстах значна кількість лексики припадає на військову та політичну термінологію, яка має доволі широке різноманіття з погляду семантики.

У військовій термінології встановлено такі семантичні групи лексичних одиниць, що вживаються на позначення різних напрямків діяльності у військовій справі: термінологію на позначення військової техніки, зброї, посад, звань тощо.

У політичній термінології визначено такі семантичні групи лексичних одиниць, як 1) назви суспільно-політичних організацій та напрямків, 2) назви міністерств та відомств, 3) назви політичних посад, 4) назви політичних зібрань, 5) власні назви (імена та прізвища) політиків та політичних діячів.

Отож, основне завдання перекладача при перекладі новинних текстів з англійської мови на українську, що висвітлюють воєнні та політичні особливості, – уміло передати їх у перекладі.

З'ясовано та доведено численними прикладами, що в процесі перекладу військово-політичних англомовних інформаційно-аналітичних текстів українською мовою зазвичай використовують такі перекладацькі трансформації: 1) калькування (дослівний або буквальный переклад), 2) описовий переклад, антонімічний переклад, 3) контекстуальні заміни, 3) граматичні трансформації (додавання, вилучення та перестановка).

Що ж стосується питання перекладу лексичних одиниць (термінів, географічних назв, імен та прізвищ людей, скорочень та аббревіатур) у досліджуваних воєнних текстах, то серед основних способів їх перекладу нами були виділені такі, як: 1) калькування, 2) транслітерація, 3) транскрибування, 4) транскодування.

Отже, одержані результати наукового і практичного вивчення можуть бути використані для подальшого студіювання особливостей процесу перекладу новинних текстів загалом, та воєнно-політичних, зокрема.

До перспективних напрямів дослідження в галузі лексико-семантичних аспектів актуалізації і перекладу англомовних новинних текстів слід віднести вивчення питань, пов'язаних з особливостями відбору і застосування способів перекладу новинних текстів з урахуванням усіх мовних і позамовних засобів порівняно з іншими текстами засобів масової комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабін, В.В. (2008). *Основи військового перекладу*. Київ.
2. Бацевич, Ф.С. (2004) *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ: Академія, 2004. Відновлено з: http://document.kdu.edu.ua/info_zab/061_123.pdf
3. Білецька, О.О. (2016). Переклад інформаційно-новинних текстів у контексті міжкультурної комунікації. *Молодий вчений*, 3, 638-642. Відновлено з: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/3/151.pdf>
4. Білик, К.М. (2023). Аналіз лінгвальних характеристик корпусу медіатекстів тематики «Війна в Україні». *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*, 1 (99), 54-74.
5. Білозір, О.С. (2018). Проблема функціонально-семантичного поля фазовості у лінгвістиці. *Молодий Вчений*, №5, 102–106.
6. Близнюк, К.Р. (2019). *Лексико-семантичне поле «патріотизм» в українській, англійській і польській мовах* (Кандидатська дисертація). Вінниця.
7. Бондаренко, Н. (2021). Медіатекст як ресурс осучаснення й збагачення змісту підручника українською мови. *Problems of the modern textbook*, 27, 15–26. Відновлено з: <https://lib.iitta.gov.ua/729474/1/Н.%20В.%20Бондаренко%20Медіатекст%20як%20ресурс.pdf>
8. Бурячок, А. (1983). *Формування спільного фонду соціально-політичної лексики східнослов'янських мов: назви відносин між державами, народами*. Київ.
9. Виговська, Н. Виртосу, І., Дуцик, Д. (2017). *Онлайн курс: «Новинна грамотність»*. Відновлено з: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
10. Волощук, Ю., Жмаєва, Н. (2020). Специфіка перекладу англomовних новинних текстів українською мовою (на матеріалі новинних

текстів ОБСЄ). *Науковий вісник ПНПУ ім. К.Д. Ушинського*, 31, 164-181.

Відновлено з: <https://www.lingstud.od.ua/archive/2020/31/11.pdf>

11. Гешко, Н. (2014). Лексико-семантичне поле як системно структурне утворення та методи його дослідження. *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини*. Буков. держ. мед. ун-т, Сучас. ун-т ім. Штефана Великого. Чернівці, 73-78.

12. Герцовська, Н.О., Фаркош, М.Р. (2016). Роль сленгу у мовленні військовослужбовців (на матеріалі англійської мови). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філологічна»*, 60, 11-113. Відновлено з: <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2016/n60/44.pdf>

13. Дашкова, К.В. (2020). Поняття «лексико-семантичне поле» і його структура. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*, 33, 56-60.

14. Загнітко, А. (2020). *Сучасний лінгвістичний словник*. Вінниця.

15. Зайцева, М.О. (2013). Особливості перекладу термінів у текстах на військову тематику. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*, 10, 96-102.

16. Карабан, В. (2018). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Вінниця.

17. Карабута, О. (2013). Сучасна суспільно-політична лексика: семантико-структурний аспект. *Науковий вісник ХДУ*, 19, 54-57. Відновлено з:

<http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/396/карабута2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

18. Ковчак, В.О. (2015). Дискурс як чинник суспільного здійснення людини. *Гілея: науковий вісник*, 97, 203-207. Відновлено з: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=gileya_2015_97_52

19. Кононенко, П. П., Кадомцева, Л. О., Мацько, Л. (1992). *Українська мова*. Київ: Либідь. Відновлено з: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000787
20. Коритнік, Д.Ю., Баранова, С.В. (2020). Медіадискурс як різнопланове явище сучасних досліджень. *Нова філологія*, 80 (1), 266-271. Відновлено з: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84965>
21. Корунець, І.В. (2003). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця.
22. Кульчицький, І.М., Лукач, М.О (2014). Формальна модель відображення семантичних характеристик у словниках. *Національний університет "Львівська політехніка", кафедра прикладної лінгвістики*. 305, 301.
23. Лукіяничук, О.Ю. (2017). Способи класифікації військових термінів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*, 66, 65-68.
24. Моркотун, С.Б., Вигівський, В.Л., Башманівський, О.Л. (2017). Особливості перекладу текстів новин в умовах зіткнення політичних інтересів. *Закарпатські філологічні студії*, 4, 64-68. Відновлено з: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/4/part_1/15.pdf
25. Нікіфорова, О.М. (2020). *Лексико-семантичні та жанрово-стильові особливості воєнно-політичного перекладу*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
26. Нікіфорова, О.М. (2017). Перекладознавчий аналіз лексичної структури текстів військово-політичної тематики. *Науковий вісник Ужгородського університету*, 1, 24-28. Відновлено з: file:///C:/Users/1/Downloads/Nvuufilol_2017_1_7.pdf
27. Погонєць, В.В. (2019). *Поповнення військової лексики та фразеології англійської мови: лінгвальний та соціолінгвальний параметри*.

(Кандидатська дисертація). Запорізький національний університет. Запоріжжя. Відновлено з:

http://phd.znu.edu.ua/page//dis/02_2019/Pohonets_diss.pdf

28. Пономарів О.Д. (2000). Стилїстика сучасної української літературної мови. 276с.

29. Рогожук, Б.О. (2022). Структурно-семантичні особливості лексики кіберпростору в сучасній англійській та українській мовах. Відновлено з: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/12096/11971>

30. Селіванова, О.О. (2008). *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава.

31. Серажим, К.С. (2003). *Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору (методологічний, прагматико-семантичний і жанрово-лінгвістичний аспекти: на матеріалі політичного різновиду українського масовоінформаційного дискурсу)* (Докторська дисертація). Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. Київ. Відновлено з: <https://mydisser.com/en/catalog/view/312/772/21203.html>

32. Серебрянська, І.М. (2018). *Освіта в Україні: спостереження крізь призму мовної картини світ: [монографія]*. Харків. Відновлено з: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/9295>

33. Сизонов, Д.Ю. (2013). Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. *Studia Linguistica*, 7, 389-393. Відновлено з: https://www.academia.edu/49537649/Сизонов_Д_Ю_Медіатекст_та_медіадискурс_у_сучасному_медійному_просторі_Studia_Linguistica_2013_Вип_7_С_38_9_393

34. Смерчинська, О.В. (2019). *Функціонально-семантичне поле граничності дії в німецькій та українській мовах* (Кандидатська дисертація). Львів.

35. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали дев'ятої Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників* (2021). Суми.

36. Стацюк, Р.В. (2016). Основні підходи до визначення поняття «термін» у сучасній лінгвістичній науці. Відновлено з: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2016/NV_2016_5-2/29.pdf

37. *Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації: Збірник наукових праць* (2017). Житомир.

38. Тиха, Л.Ю. (2021). Лексичне наповнення публіцистичних текстів (на матеріалі інтернет-видань «ВОЛИНЬPOST» та «Волинські новини»). *Закарпатські філологічні студії*, 16, 26-30. Відновлено з <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/16/6.pdf>

39. Туровська, Л.В. (2017). Українська суспільно-політична терміносистема: витоки і проблеми становлення. *Термінологічний вісник*, 4, 173-185. Відновлено з: https://iul-nasu.org.ua/pdf/termvisnik/terv_2017_4_26.pdf

40. Хацер, Г.О. (2013). Особливості перекладу термінологічної лексики на прикладі текстів медичного спрямування. *Філологічні науки*, 3, 151-154. Відновлено з: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzfn_2013_3_32.pdf

41. Чемеркін, С.Г. (2009). Репрезентативність гіпертексту у функціонально стильових різновидах української мови в Інтернеті. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*, 19, 111–116.

42. Четверікова, О.Р. (2017). Лінгвістичні та перекладацькі відмінності термінів і аббревіатур воєнної тематики. *Одеський лінгвістичний вісник*, 9, 124-128.

43. Шестакова, Е.Г. (2010). Про парадоксальну сутність тексту масової комунікації. *Держава та регіони*, 1, 44–50.

44. Яцимірська, М., Драган, Н. (2007). Медіатекст як продукт журналістської творчості (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій). *Вісник. Серія «Журналістика»*, 30, 267-276. Відновлено з:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:cXzbAUkJtVgJ:publicatio ns.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/download/3979/4023&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=opera>

45. Яцимірська, М.Г. (2005). *Сучасний медіатекст. Словник-довідник*. Львів.

46. Barker, C. (2008). *Dictionary of Cultural Studies*. SAGE Publications, Limited. Retrieved from:

<https://faculty.kashanu.ac.ir/file/download/course/1641473519-the-sage-dictionary-of-cultural.pdf>

47. Bell, A. (1991). *The Language of News Media. Language in society*. Oxford.

48. Bizzell, P. (1999). *Hybrid Academic Discourses: What, Why, How*. Composition Studies.

49. Corner, J. (1995). Documentary television: The scope of Medialinguistics. In *AILA Review*.

50. Dijk, T. A. van. (1988). *News as discourse*. Hillsdale, NJ: L. Erlbaum Associates. Retrieved from:

https://www.academia.edu/7167310/News_as_Discourse_Van_Dijk

51. Dijk, T. A. van (1983). *Strategies of discourse comprehension*. New York. Retrieved from: <https://discourses.org/wp-content/uploads/2022/06/Teun-A-van-Dijk-Walter-Kintsch-1983-Strategies-Of-Discourse-Comprehension.pdf>

52. Geeraerts, D. (2010). *Theories of Lexical Semantics*. Oxford, NY: Oxford.

53. Hall, S. (2006). Encoding. Decoding. In *Media and Cultural Studies*. Durham, M.G. & Kellner, D.M. (eds.). Malden. Oxford.

54. Harris, Z. (1952). *Discourse Analysis*. London.

55. Holovashchenko, Yu. S. (2020). Connotation of lexical semantic field in author's literary text. *International scientific and practical conference «Challenges of philological sciences, intercultural communication and translation studies in Ukraine and EU countries»*, Venice.

56. McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication Theory*. Los Angeles.

57. Nedashkivska, T., Kushmar, L. (2017). *Associative Way from Perception to Understanding: Associative Field vs Lexical-Semantic Field*. *Journal of Modern Education Review*, 7 (1), 44-50. Academic Star Publishing Company.

58. Nikiforova, A. (2017). Military-Political Translation in the Context of the Theory of Military Translation. *European Journal of Humanities and Social Sciences*. Retrieved from:

https://www.researchgate.net/publication/318650083_Military-Political_Translation_in_the_Context_of_the_Theory_of_Military_Translation

59. O'Keeffe, A. (2011). *Media and Discourse Analysis*. The Routledge Handbook of Discourse Analysis. London.

60. *Oxford Dictionary of English* (2010). Third edition. Oxford: OUP.

61. Panasenko, N., Gregus, L. (2022). *Media Text in Mirror of Linguistics*. 1st edition. Prague. Retrieved from:
https://www.researchgate.net/publication/363730012_Nataliya_Panasenko_and_Lubos_Gregus_Media_text_in_the_mirror_of_linguistics

62. Park, R. 'News as a form of knowledge'. *On Social Control and Collective Behavior*, R.H. Turner (ed.), Chicago, 32-52.

63. Stubbs, M. Discourse Analysis. *The Sociolinguistic Analysis of Natural Language*, 4. Chicago IL: University of Chicago Press.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

64. BBC News: <https://www.bbc.com/news>
65. (BU) – Blackouts across Ukraine amid wave of Russian strikes – BBC News. (2022, 23 November). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/live/world-europe-63733673>
66. (CRW) – Ukraine war: Coventry refugees at Wembley for England-Ukraine match – BBC News. (2023, 26 March). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/uk-england-coventry-warwickshire-65081006>
67. (GP) – Ukraine war: G20: Putin tells India PM Modi he will not attend Delhi summit – BBC News. (2023, 29 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-66603137>
68. (HR) – Ukraine war: How Russia reacted after Prigozhin plane crash – BBC News. (2023, 24 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66601412>
69. (HS) – Ukraine war: Heineken sells off Russian beer business for €1 – BBC News. (2023, 25 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/business-66616161>
70. (HU) – Hundreds of Ukrainian refugees face homelessness – BBC News. (2023, 11 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/uk-england-leicestershire-65536898>
71. (HUR) – How Ukrainian refugees found their second home in the UK – BBC News. (2023, 23 February). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/uk-england-derbyshire-64676216>
72. (JP) – Ukraine war: Jet pilots talk about the air war with Russia – BBC News. (2023, 9 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65461405>
73. (JUC) – Ukraine war: Jets to Ukraine: Crucial questions over supplying F-16s to Kyiv – BBC News. (2023, 20 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65656356>

74. (KT) – Ukraine war: Kyiv not attacking Russian territory – Zelensky – BBC News. (2023, 14 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65588111>

75. (NR) – Nato condemns 'dangerous' Russian nuclear rhetoric – BBC News. (2023, 26 March). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65081575>

76. (OD) – Ukraine war: Oleksiy Danilov interview: Ukraine counter-offensive 'ready to begin' – BBC News. (2023, 27 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-65725004>

77. (PI) – Ukraine war: Poland investigates cyber-attack on rail network– BBC News. (2023, 26 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66630260>

78. (RAS) – Ukraine war: Russian air strikes cut power at Zaporizhzhia nuclear plant – BBC News. (2023, 9 March). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-64897888>

79. (RN) – Ukraine war: The Russian ships accused of North Sea sabotage– BBC News. (2023, 19 April). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65309687>

80. (RS) – Ukraine war: Russia still gets key war kit despite sanctions. Paul Adams – BBC News. (2023, 10 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66452100>

81. (STR) – Ukraine war: Sunak tells Russia 'we're not going away' after Zelensky talks – BBC News. (2023, 15 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/live/world-europe-65595035>

82. (UB) – Ukraine will never be a victory for Russia, Biden tells crowds– BBC News. (2023, 21 February). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/live/world-64713099>

83. (UK) – Ukraine war: Ukraine claims Crimea landing for 'special operation' on Independence Day – BBC News. (2023, 24 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66603644>

84. (UKB) – Ukraine war: Ukraine claims gains in Bakhmut after Russia denials – BBC News. (2023, 13 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65567143>

85. (US) – Ukraine war: US distances itself from Belgorod incursion into Russia – BBC News. (2023, 24 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65691844>

86. (UW) – Ukraine weapons: What tanks and other equipment are the world giving? – BBC News. (2023, 22 September). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-62002218>

87. (WC) – Ukraine war: Wiltshire charity transports donated fridges to Ukraine – BBC News. (2023, 23 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/uk-england-wiltshire-66588044>

88. (WR) – Ukraine war: Wagner chief presumed dead after Russia plane crash – BBC News. (2023, 24 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66599733>

89. (WW) – Ukraine war: Was the Wagner chief a dead man walking? – BBC News. (2023, 24 August). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66601452>

90. (ZDS) – Ukraine war: Zelensky dominates summit as G7 leaders call out China – BBC News. (2023, 20 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-asia-65657996>

91. (ZU) – Ukraine war: Zelensky says Ukraine needs more time for counter-offensive –BBC News (2023, 11 May). BBC News. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65550427>

SUMMARY

The topic of the scientific work is the lexical and semantic aspects of translating the war in Ukraine section (a case of study of BBC News).

The purpose of the thesis is to establish the main lexical and semantic aspects of the translation of the heading «War in Ukraine» by substantiating the complex and specificity of lexical features of information and analytical texts and their translation. To achieve this aim, the following tasks are sold:

- to define the essence of the concept of «news discourse» and consider its features;
- to determine the structural and functional characteristics of news military-political texts;
- to analyze the lexical features of military-political texts;
- to consider the strategies of translation of news resources;
- to identify the types of translation transformations in the section «War in Ukraine».

The object of research is the socio-political vocabulary of an English- language information and analytical text.

The subject is the specifics of translation of socio-political vocabulary in the texts of the information-analytical section «War in Ukraine».

Research material is the section «War in Ukraine» based on 30 articles of the BBC news resource (www.bbc.com/news).

To perform the tasks set in the work, the following methods were used: theoretical general scientific and empirical-theoretical (generalization, analysis, synthesis, etc.) to determine the theoretical foundations of the study of news discourse, the method of translation analysis of texts and analysis of translation transformations.

The master's qualification work consists of an introduction, three chapters, general conclusions, and a list of references.

Chapter 1 presents the theoretical basis of news discourse, features and characteristics of military-political texts.

News discourse is divided by content characteristics and the time factor, in which the topic of the speech is an important social event unknown to the addressee. The growing demand for up-to-date news with timely, reliable information and free access further confirms the clear dominance of news discourse and explains the steady growth of online media in recent years.

The online news discourse reflects the social versatility of the modern language with the help of various vocabulary and phraseology. News evaluation is more social than personal. It makes extensive use of figurative means, phraseology, proverbs, and often transforms and reinterprets them.

The central unit of media discourse is the media text (informational and analytical text). Informational and analytical texts are a special type of texts that combine an information component and an analytical approach to processing this information. They are usually intended to provide readers with an analysis and assessment of certain events, phenomena, problems, and trends based on available data or facts.

Chapter 2 analyses the lexical features of English-language news texts and the lexical and semantic potential of informational and analytical texts on military topics.

The lexical composition of English-language news texts on military and political topics is quite diverse, as along with neutral vocabulary, it also contains terminology from various fields and areas, proper names, abbreviations and acronyms, realities, neologisms, linguistic expressions, and quotations.

The semantic potential of words in English can vary depending on the sphere of their use and context. In this regard, the issue of determining how to translate lexical items used in English-language informational military-political texts is also important.

Chapter 3 represents the results of the study of strategies and specifics of translation of media resources, the structure of the BBC News resource and the definition of translation transformations in the section «War in Ukraine».

In the process of translating military and political English-language

information and analytical texts into Ukrainian, the following translation transformations are usually used:

- calquing (literal or literal translation)
- descriptive translation;
- antonymic translation;
- contextual substitutions;
- grammatical transformations (addition, deletion and rearrangement).

General Conclusions section summarizes the results of the study, presents the main conclusions, and identifies prospects for a further research.

ДОДАТОК А

1.	<i>“Others, such as McDonald's and Coca-Cola, faced pressure to exit Russia” (HS: URL).</i>	«Інші, такі як <u>МакДональдз</u> і <u>Кока-кола</u> , зіткнулися з тиском щодо виходу з Росії.»
2.	<i>“Ukraine's Suspilne television channel reported that the skirmish involved aircraft and navy ships” (UK: URL).</i>	« <u>Український телеканал «Суспільне»</u> повідомив, що в сутичці брали участь літаки і військово-морські кораблі.»
3.	<i>“A Russian Telegram channel had also reported of fighting in that area” (UK: URL).</i>	«Російський <u>телеграм канал</u> також повідомив про бої в цьому районі.»
4.	<i>“Wiltshire charity transports donated fridges to Ukraine” (WC: URL).</i>	«Вілтширська благодійна організація перевозить <u>пожертвовані</u> холодильники в Україну.»
5.	<i>“Some experts have said Russia is carrying out cyberattacks in Ukraine in an apparent attempt to test its hacking tools” (PE: URL).</i>	«Деякі експерти заявили, що Росія здійснює <u>кібератаки</u> в Україні очевидно, намагаючись протестувати свої хакерські інструменти.»
6.	<i>“Analysts say the Bayraktar TB2s have been extremely effective, flying at about 25,000 feet (7,600m) before descending to attack Russian targets with laser-guided bombs” (UW: URL).</i>	«Аналітики кажуть, що Байрактар TB2 були надзвичайно ефективними, пролітаючи на висоті близько 25 000 футів (7600 м) перед тим, як знизитися і атакувати російські цілі <u>бомбами з лазерним наведенням</u> .»
7.	<i>“Announcing the US decision to send 31 Abrams tanks to Ukraine, President Joe Biden described them as “the most capable tanks in the world”” (UW: URL).</i>	«Оголошуючи про рішення США відправити 31 <u>танк «Абрамс»</u> в Україну, президент Джо Байден назвав їх «найпотужнішими танками у світі.»»
8.	<i>“Ukraine will also receive missiles from France – similar to the UK Storm”</i>	«Україна також отримає ракети з Франції - аналогічні <u>британським ракетам Storm</u> »

	<i>Shadows missiles that were recently delivered</i> ”(UW: URL).	<u>Shadows</u> , які нещодавно були поставлені.»
9.	<i>“The Leopard 2 is used by a number of European countries, and is considered to be easier to maintain and more fuel-efficient than most other Western tanks”</i> (UW: URL).	« <u>Танк Леопард 2</u> використовується низкою європейських країн і вважається простішим в обслуговуванні та більш економічним, ніж більшість інших західних танків.»
10.	<i>“Among the other vehicles donated by the US were Bradley infantry fighting vehicles”</i> (UW: URL).	«Серед інших транспортних засобів, переданих США, були <u>бойові машини піхоти «Бредлі»</u> .»
11.	<i>“Ukraine, he said, still enjoyed bipartisan support in the US Congress”</i> (ZU: URL).	«Україна, за його словами, як і раніше користується двопартійною підтримкою в <u>Конгресі США</u> .»
12.	<i>“A Downing Street spokesman said: “The Prime Minister said he would use his meetings with world leaders over the coming days at the Council of Europe and G7 Summits to stress the importance of sustaining global support for Ukraine at this pivotal time.””</i> (STR: URL).	«Прес-секретар <u>Даунінг-стріт</u> сказав: «Прем'єр-міністр сказав, що використає свої зустрічі зі світовими лідерами в найближчі дні на самітах Ради Європи та G7, щоб підкреслити важливість збереження глобальної підтримки України в цей вирішальний час.»»
13.	<i>“Mr Zelensky again rejected the Russian accusation that Ukraine was behind an alleged drone attack on the Kremlin last week, which was described by Moscow as an attempt to assassinate President Putin”</i> (ZU: URL).	« <u>Пан Зеленський</u> знову відкинув російські звинувачення в тому, що Україна стоїть за ймовірною атакою безпілотною на <u>Кремль</u> минулого тижня, яку Москва назвала спробою вбивства президента Путіна.»
14.	<i>“Henrietta Nettlefold, from the charity, said: “When the dam was blown up, people's houses were completely ruined and they are living hand to mouth.””</i> (WC: URL).	«Генрієтта Неттлфолд з благодійної організації сказала: « <u>Коли дамба була підірвана, будинки людей були повністю зруйновані, і вони живуть, зводячи кінець з кінцями</u> .»»
15.	<i>“But it is unlikely the G7 leaders will mind. Their sanctions so far have failed to stop Russia's invasion, and Friday's pledge to «starve» Russia of resources for its «war machine» remains vague”</i> (ZDS: URL)	«Але наврядчи лідери G7 будуть проти. Їхні санкції поки що не змогли зупинити російське вторгнення, а п'ятнична обіцянка «виснажити» Росію ресурсами для її <u>«військової машини»</u> залишається незрозумілою.»
16.	<i>“Zelensky meanwhile repeated his request for more fighter jets to “control the sky””</i> (STR: URL)	«Зеленський тим часом повторив своє прохання про більше винищувачів, щоб <u>«закрити небо»</u> .»»
17.	<i>“We are thankful from all our hearts” – Zelensky.</i> (STR: URL)	« <u>Ми вдячні від усього серця</u> » - Зеленський.
18.	<i>“The pair discussed a “peace formula” and further military support for Ukraine,</i>	«Вони обговорили <u>«формулу миру»</u> і подальшу військову підтримку України,

	<i>as Kyiv plans a counteroffensive against Russia” (STR: URL).</i>	оскільки Київ планує контрнаступ на Росію.»
19.	<i>“We cannot thank Wiltshire and the surrounding counties enough.” We will continue to provide aid in delivering what we can to the front line. We will do whatever they tell us they need” (WC: URL).</i>	« <u>Ми</u> не можемо достатньо подякувати Вілтширу та прилеглим графствам. <u>Ми</u> продовжимо надавати допомогу, доставляючи все, що можемо, на лінію фронту. <u>Ми</u> зробимо все, що вони скажуть нам, що їм потрібно.»
20.	<i>“Military professionals point out that success on the battlefield requires a vast range of equipment, deployed in coordination, with the necessary logistical support in place” (UW: URL).</i>	«Військові фахівці зазначають, що успіх на <u>полі бою</u> вимагає широкого спектру обладнання, розгорнутого скоординовано, з необхідною логістичною підтримкою на місці.»
21.	<i>“Officially, this is an Expeditionary Oceanographic Ship, or underwater research vessel. But the report alleges that it is in fact a Russian spy ship” (RN: URL).</i>	«Офіційно це експедиційне океанографічне судно, або <u>підводне дослідницьке судно</u> . Але в доповіді стверджується, що насправді це російський шпигунський корабель.»
22.	<i>“In addition, the UK has provided several air defence systems, including Starstreak, designed to bring down low-flying aircraft at short range” (UW: URL).</i>	«Крім того, Великобританія надала кілька систем <u>протиповітряної оборони</u> , в тому числі Starstreak, призначених для збивання <u>низьколітаючих літаків</u> на невеликій відстані.»
23.	<i>“Polish intelligence services are investigating a hacking attack on the country's railways, Polish media say” (PI: URL).</i>	«Польські спецслужби розслідують <u>хакерську атаку</u> на залізницю країни, повідомляють польські ЗМІ.»
24.	<i>“A number of Western countries have called for increased cyber-security precautions as the Ukraine conflict unfolds” (PI: URL).</i>	«Низка західних країн закликала до посилення заходів з <u>кібербезпеки</u> у зв'язку з розгортанням конфлікту в Україні.»
25.	<i>“Ukraine has called for an emergency meeting of the UN Security Council to address the potential threat of President Putin's announcement on Saturday” (NR: URL).</i>	«Україна закликала скликати екстрене засідання <u>Ради Безпеки ООН</u> , щоб протистояти потенційній загрозі заяви президента Путіна в суботу.»
26.	<i>“But Yuriy Sak, an adviser to Ukraine's ministry of defence, told the BBC that Ukraine was used to nuclear threats from Russia, adding that the deployment in Belarus would not change the outcome of the war” (NR: URL).</i>	«Але Юрій Сак, радник <u>міністерства оборони</u> України, сказав BBC, що Україна звикла до ядерних загроз з боку Росії, додавши, що розгортання в Білорусі не змінить результату війни.»
27.	<i>“Mykhailo Podolyak, another senior adviser to President Zelensky, characterised the move as “scare tactics” and said the Russian leader was “too predictable”” (NR: URL).</i>	«Михайло Подоляк, ще один <u>старший радник президента Зеленського</u> , охарактеризував цей крок як "тактику залякування" і сказав, що російський лідер «занадто передбачуваний».»

28.	“Mr Putin told Mr Modi that Foreign Minister Sergei Lavrov would attend the summit on his behalf” (GP: URL).	«Путін сказав пану Моді, що міністр закордонних справ Сергій Лавров візьме участь у <u>саміті</u> від його імені.»
29.	“President Putin said Moscow would not be transferring control of its arms to Minsk and that Belarusian leader Alexander Lukashenko – a firm ally of the Kremlin and supporter of its invasion of Ukraine – had long raised the issue with him” (NR: URL).	«Президент <u>Путін</u> заявив, що Москва не передасть Мінську контроль над своєю зброєю і що білоруський лідер <u>Олександр Лукашенко</u> - вірний союзник Кремля і прихильник його вторгнення в Україну - давно порушував перед ним це питання.»
30.	“While praising Poland for embracing refugees from Ukraine in the “darkest moments of their lives”, Biden adds how «together we made sure Russia pays for its abuses” (UB: URL).	«Похваливши Польщу за те, що вона прийняла біженців з України в «найтемніші моменти їхнього життя», <u>Байден</u> додав, що "разом ми переконалися, що Росія заплатить за свої зловживання.»
31.	“US President Joe Biden said he was “not surprised” by news of Prigozhin’s possible death” (WR: URL).	«Президент США <u>Джо Байден</u> заявив, що «не здивований» новиною про ймовірну загибель <u>Пригожина</u> .»
32.	“With many of these vital components subject to export controls, Russia is not buying them directly from Western suppliers” (RS: URL).	«Через експортний контроль росія купує <u>необхідні їй деталі та компоненти в обхід західних компаній та постачальників.</u> »
33.	“Mr Hilgenstock suggested a blacklist of suspect intermediaries would be useful.” “Because a lot of the producers also don't know who they should be doing business with and who they shouldn't. It's a serious challenge.”(RS: URL).	« <u>Зважаючи на той факт, що більшість виробників просто на мають гадки, з ким їм співпрацювати, а з ким – ні, доречним буде створити «чорний список» компаній, які, й досі співпрацюють із росією.</u> »
34.	“They are going to concentrate more on other fronts... they are regrouping to other three locations” (OD: URL).	« <u>Вони збираються більше зосередитися на інших фронтах... вони перегруповуються на інших трьох напрямках.</u> »
35.	“Speaking at his headquarter in Kyiv, President Zelensky described combat brigades, some of which were trained by NATO countries, as being “ready” but said the army still needed “some things”, including armoured vehicles that were “arriving in batches”” (ZU: URL).	« <u>Виступаючи у своєму головному офісі в Києві, президент Зеленський назвав бойові бригади, деякі з яких були підготовлені країнами НАТО, як «готові», однак зазначив, що армія все ще потребує «деяких речей», зокрема бронетехніки, яка «прибуває партіями.»</u> »
36.	“A launch has been detected. Manoeuvre!” (JP: URL).	« <u>Виявлено запуск. Маневр!</u> »

37.	<i>“It is a narrative likely to be fuelled by reports that some of those who took part are linked to far-right extremism, reinforcing Moscow's claim that it is trying to rid Ukraine of neo-Nazis” (US: URL).</i>	<u>«Цей наратив, ймовірно, підживлюється повідомленнями про те, що деякі з учасників акції пов'язані з ультраправим екстремізмом, що підкріплює твердження Москви про те, що вона намагається позбавити Україну від неонацистів.»</u>
38.	<i>“And even training Ukrainian pilots to fly these planes has not been approved” (JP: URL).</i>	<u>«І навіть навчання українських пілотів керувати цими літаками не було схвалено.»</u>
39.	<i>“F-16s have better radars that can detect missiles fired at them” (JP: URL).</i>	<u>«F-16 мають кращі радари, які можуть виявити випущені по них ракети.»</u>
40.	<i>“An elaborate network of intermediaries means Russia can lay its hands on vital bits of Western technology” (RS: URL).</i>	<u>«Надто велика кількість існуючих посередників дозволяє припустити, що наразі Росія без жодних перешкод здатна заволодіти усіма життєво необхідними їй запчастинами, що були розроблені завдяки новітнім технологіям країн Заходу.»</u>
41.	<i>“Was Wagner chief Yevgeny Prigozhin a dead man walking?” (WW: URL).</i>	<u>«Чи можна було вважати ватажка ПВК Вагнер Євгена Пригожина живим мерцем?»</u>
42.	<i>“The same as we were ready to defend our country at any time“(OD: URL).</i>	<u>«Так само, як ми були готові в будь-який момент стати на захист своєї країни.»</u>
43.	<i>“They also warned against «economic coercion», which Beijing is accused of using against several countries”(ZDS: URL).</i>	<u>«Вони також застерегли країни від «економічного примусу», в якому Пекін звинувачують у його застосуванні проти кількох країн.»</u>
44.	<i>“Before the conflict began in February, Ukraine had about 250 S-300s and there have been efforts to replenish these with similar systems stockpiled in other former Soviet countries, with some coming from Slovakia” (UW: URL).</i>	<u>«До початку конфлікту в лютому Україна мала близько 250 систем протиповітряної оборони С-300, і були спроби поповнити їх аналогічними системами, що зберігалися в інших колишніх радянських республіках, зокрема, зі Словаччини.»</u>
45.	<i>“Later on Sunday, President Zelensky travelled to the western city of Aachen to receive the prestigious Charlemagne Prize awarded this year to him and the Ukrainian people”(KT: URL).</i>	<u>«__У неділю президент Зеленський вирушив до західного міста Аахен, щоб отримати визначну премію Карла Великого, присуджену йому та українському народу цього року.»</u>
46.	<i>“But we'd lose a lot of people. I think that's unacceptable. So we need to wait. We still need a bit more time” (ZU: URL).</i>	<u>«Але ми б втратили багато людей. Я вважаю це неприйнятним. Тому нам потрібно_почекати. Нам потрібно ще трохи часу.»</u>
47.	<i>“We are preparing a counterattack to de-occupy the illegitimately conquered</i>	<u>«Ми готуємо контрнаступ для деокупації незаконно завойованих територій», -</u>

	<i>territories, Mr Zelensky added” (KT: URL).</i>	<u>додав пан Зеленський.</u>
48.	<i>“Ukraine denies the accusations, while also stressing that it has a legitimate right to use force and other means to fully de-occupy its territories currently under Russian control” (KT: URL).</i>	«Україна відкидає звинувачення, водночас наголошуючи, що має повне право застосовувати силу та інші засоби для повної деокупації своїх територій, які наразі перебувають <u>під контролем Росії.</u> »
49.	<i>““In our place we have no heat, no light, also water has been turned down in the city and the mayor has asked people to store up on water,” she told the BBC” (BU: URL).</i>	« <u>Ми позбавлені тепла та світла</u> , також у місті відключили воду, і мер попросив людей застатися водою», – розповіла вона BBC.
50.	<i>“As the intense, bloody battle has worn on, Bakhmut has become symbolically important – though many experts question its tactical value” (UKB: URL)</i>	«У міру того, як тривала інтенсивна, кровопролитна битва, Бахмут набув символічного значення – хоча <u>багато експертів ставлять під сумнів його тактичну цінність.</u> »
51.	<i>“No-one doubts the ability of the F-16, which has more than proved itself in conflicts around the world” (JUC: URL).</i>	« <u>Всі впевнені</u> в можливостях F-16, який більш ніж добре зарекомендував себе в конфліктах по всьому світу.»
52.	<i>“The US said it did not believe Russia was preparing to use nuclear weapons” (NR: URL).</i>	«США <u>впевнені</u> в тому, що Росія <i>не</i> використовуватиме ядерну зброю.»
53.	<i>“President Zelensky left the UK a few hours ago after holding talks with Rishi Sunak over military aid and UK support for Ukraine.” (STR:URL)</i>	«Президент Зеленський залишив Велику Британію кілька годин тому після переговорів з <u>Ріші Сунаком</u> щодо військової допомоги та підтримки України з боку Великої Британії.»
54.	<i>“India currently holds the G20 presidency, which rotates annually between members.” (GP: URL).</i>	«Наразі Індія головує в <u>групі двадцятки</u> , яка щорічно ротується між членами.»
55.	<i>“Electricity for more than half of neighbouring Moldova was also cut off, though is now being restored in places” (BU: URL).</i>	« <u>Більшість</u> сусідньої Молдови також було відключено від електропостачання, хоча зараз місцями воно відновлюється.»
56.	<i>“We are preparing a counterattack to de-occupy the illegitimately conquered territories,” Mr Zelensky added (KT: URL).</i>	«Ми готуємо контрнаступ щоб деокупувати незаконно завойованих територій», - додав пан Зеленський.
57.	<i>“Much of the Kremlin's weaponry, including ballistic and cruise missiles, makes heavy use of electronic components manufactured in the US, UK, Germany, Netherlands, Japan, Israel and China.”</i>	«Значна частина озброєння Кремля, включаючи <u>балістичні та крилаті ракети</u> , широко використовує електронні компоненти, вироблені в США, Великобританії, Німеччині, Нідерландах, Японії, Ізраїлі та Китаї.»
58.	<i>“He warned that Ukraine's government</i>	«Він попередив, що український уряд "не

	<i>had "no right to make a mistake" on the decision because this was an "historic opportunity" that "we cannot lose" (OD: URL)</i>	має права на помилку" у прийнятті цього рішення, оскільки це «історична можливість», яку «ми не можемо втратити".»
59.	<i>"Sunak said the UK will play a "big part" in training Ukrainian pilots, out later said the UK has "no plans" to supply fighter jets to Ukraine" (STR: URL).</i>	«Сунак заявив, що Велика Британія відіграватиме "важливу роль" у підготовці українських пілотів, але пізніше заявив, що Велика Британія <u>"не планує"</u> постачати винищувачі в Україну.»
60.	<i>"Speaking at his headquarter in Kyiv, President Zelensky described combat brigades, some of which were trained by NATO countries, as being "ready" but said the army still needed "some things", including armoured vehicles that were "arriving in batches" (ZU: URL).</i>	«Виступаючи у своєму головному офісі в Києві, президент <u>Зеленський</u> назвав бойові бригади, деякі з яких були підготовлені країнами <u>НАТО</u> , як «готові», однак зазначив, що армія все ще потребує «деяких речей», зокрема бронетехніки, яка «прибуває партіями.»»
61.	<i>"We know that for some months there have been attempts to destabilise the Polish state," Mr Zaryn added. "Such attempts have been undertaken by the Russian Federation in conjunction with Belarus" (PI: URL).</i>	«Ми знаємо, що протягом кількох місяців були спроби <u>дестабілізувати</u> польську державу, - додав пан Зарин. «Такі спроби здійснюються Російською Федерацією спільно з Білоруссю.»
62.	<i>"Commenting on the incident, political analyst Tatiana Stanovaya said that the cause of the plane crash is not important – more significant is the message it sends to any other potential mutineers: "Everyone will see this as an act of retaliation and retribution...From Putin's perspective, as well as many among the security and military officials, Prigozhin's death should serve as a lesson" (HR: URL).</i>	«Коментуючи інцидент, політолог Тетяна Станова зазначила, що причина авіакатастрофи не є важливою - більш важливим є послання, яке вона посилає будь-яким іншим потенційним бунтівникам: «Всі сприйматимуть це як акт відплати і розплати... З точки зору Путіна, а також багатьох силовиків і військових, смерть Пригожина повинна послужити уроком.»
63.	<i>"Good evening, we are from Ukraine!" (HUR:URL)</i>	«Доброго вечора, ми з України!»
64.	<i>"Glory to Ukraine! Glory to the heroes!" (HUR: URL)</i>	«Слава Україні, героям слава!»
65.	<i>"Glory to ZSY!" (HUR: URL)</i>	«Слава ЗСУ!»
66.	<i>"Everything will be Ukraine!" (HUR: URL)</i>	«Все буде Україна!»
67.	<i>"Ukraine, he said, still enjoyed bipartisan support in the US Congress" (ZU: URL).</i>	«Україна, за його словами, як і раніше користується <u>двопартійною</u> підтримкою в Конгресі США.»

68.	<i>“With many of these vital components subject to export controls, Russia is not buying them directly from Western suppliers” (RS: URL).</i>	<u>“Оскільки багато з цих життєво важливих компонентів підлягають експортному контролю, Росія не купує їх безпосередньо у західних постачальників”</u>
69.	<i>“SSU (Security Service of Ukraine)”</i>	<u>Служба Безпеки України (СБУ)</u>
70.	<i>“An elaborate network of intermediaries means Russia can lay its hands on vital bits of Western technology” (RS: URL).</i>	<u>«Надто велика кількість існуючих посередників дозволяє припустити, що наразі Росія без жодних перешкод здатна заволодіти усіма життєво необхідними їй запчастинами, що були розроблені завдяки новітнім технологіям країн Заходу.»</u>
71.	<i>“OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe)”</i>	«Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)»
72.	<i>“The Prime Minister said he would use his meetings with world leaders over the coming days at the Council of Europe and G7 Summits to stress the importance of sustaining global support for Ukraine at this pivotal time.”(STR:URL).</i>	<u>«Прем'єр-міністр заявив, що використає свої зустрічі зі світовими лідерами, які відбудуться найближчими днями на самітах Ради Європи та G7, щоб наголосити на важливості збереження глобальної підтримки України в цей вирішальний час.»</u>

ДОДАТОК Б

73.	<i>“The Monaco battalion”</i>	«Батальйон Монако.»
74.	<i>“Trial day”</i>	«Судний день»
75.	<i>“Lawmakers”</i>	«Політики»
76.	<i>“OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe)”</i>	«Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)»
77.	<i>“Air Force”</i>	«Повітряні сили»
78.	<i>“Bomber”</i>	«Бомбардувальник»
79.	<i>“Air defence system”</i>	«Система протиповітряної оборони»
80.	<i>“Landing craft”</i>	«Десантний корабель»
81.	<i>“Tank brigade”</i>	«Танкова бригада»
82.	<i>“OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe)”</i>	«ОБСЄ (Організація з безпеки та співробітництва в Європі)»
83.	<i>“UN (United Nations)”</i>	«ООН (Організація Об'єднаних Націй)»
84.	<i>“US (United States)”</i>	«США (Сполучені Штати)»
85.	<i>“UK (United Kingdom)”</i>	«УК (Сполучене Королівство)»
86.	<i>“NATO (North Atlantic Treaty Organization)”</i>	«НАТО (Організація Північноатлантичного договору)»
87.	<i>“ISW (Institute for the Study of War)”</i>	«ISW (Інститут дослідження війни)»
88.	<i>“Hacking attack”</i>	«Хакерська атака»
89.	<i>“Cyber-security”</i>	«Кібер безпека»
90.	<i>“Cyberattack”</i>	«Кібер атака»
91.	<i>“Republications”</i>	«Республіканці»
92.	<i>“UAV”</i>	«БПЛА»
93.	<i>“Election”</i>	«Вибори»
94.	<i>“Drone”</i>	«Дрон»
95.	<i>“Refugees”</i>	«Біженці»
97.	<i>“Inflation”</i>	«Інфляція»
98.	<i>“Reparation”</i>	«Репарації»
99.	<i>“Radar”</i>	«Радар»
100.	<i>“Parliament”</i>	«Парламент»